

**ȘCOALA NAȚIONALĂ DE SĂNĂTATE PUBLICĂ,
MANAGEMENT ȘI PERFEȚIONARE ÎN
DOMENIUL SANITAR, BUCUREȘTI
(SNSPMPDSB)**

**RAPORT DE ACTIVITATE
2016**

Cuprins

Prezentare sintetică.....2

I. Furnizarea și organizarea de programe de formare și dezvoltare profesională relevante nevoilor existente și de cea mai înaltă calitate posibilă5

II. Dezvoltarea activității de cercetare și îmbunătățirea valorificării rezultatelor.....12

III. Întărirea capacității instituționale de cercetare - dezvoltare a SNSPMPDS.....28

Anexe

Anexa1 Publicații în anul 2016.....32

Anexa 2 Lucrări prezentate în anul 2016.....38

Anexa 3 Protocoale și revizii sistematice de literatură revizuite de experții SNSPMPDSB în cadrul colaborării cu JBI în anul 2016.....40

Prezentare sintetică

În anul 2016 activitatea Școlii Naționale de Sănătate Publică, Management și Perfecționare în Domeniul Sanitar București (SNSPMPDSB) s-a desfășurat în concordanță cu obiectivele din planul anual de activitate, corespunzător Strategiei de dezvoltare instituțională pentru perioada anilor 2016-2020. Rezultatele activităților derulate în cadrul celor trei mari direcții de acțiune stabilite în Strategie relevă atingerea obiectivelor pentru anul 2016:

Furnizarea și organizarea de programe de formare și dezvoltare profesională relevante nevoilor existente și de cea mai înaltă calitate posibilă

SNSPMPDSB a derulat în cursul anului 2016 un număr de șapte programe de formare în domeniul sănătății publice și managementului serviciilor de sănătate, totalizând 26 serii și 828 de participanți. De asemenea, SNSPMPDSB a organizat 198 de programe de formare și dezvoltare profesională și în alte domenii decât cel al sănătății publice, care au însumat un număr de 4154 participanți.

Două dintre programele de formare au fost adaptate astfel încât să poată acoperi mai bine nevoile de formare și să fie oferite mai multor grupuri țintă de specialiști din sistemul de sănătate: *Managementul calității în spitale - program pentru începători*; și *Rolul medicului curant în asigurarea securității transfuzionale la nivelul spitalului – program pentru medicii clinicieni*.

Au fost inițiate șapte programe noi, în acord cu nevoile de formare identificate, dintre care trei au fost finalizate și organizate în 2016 - *Programul de perfecționare pentru evaluatorii de spitale*, *Programul de formare în managementul calității în spitale pentru președinții comisiilor de evaluare*, *Programul de educație medicală continuă adresat fizioterapeuților*. Celelalte patru programe, de *e-learning*, urmează să fie lansate în 2017.

Au fost actualizate trei dintre programele de formare existente din punct de vedere al conținutului și/sau al metodelor de predare și organizare a cursurilor: *Programul de formare în management spitalicesc*, *Programul de formare în management spitalicesc pentru directorii de îngrijiri și asistenții șefi*, *Raportarea, contractarea și decontarea serviciilor spitalicești* și a fost revizuită programa de pregătire pentru asistenții medicali comunitari.

În vederea îmbunătățirii continue a calității programelor de formare au fost actualizate patru regulamente de organizare și desfășurare a programelor de formare și perfecționare, astfel încât participanții să beneficieze într-o măsură cât mai adecvată de toate informațiile și oportunitățile oferite de programele organizate.

Dezvoltarea activității de cercetare și îmbunătățirea valorificării rezultatelor cercetării

În anul 2016, la nivelul SNSPMPDSB au fost în derulare cinci proiecte finanțate prin programele Comisiei Europene, astfel:

- PaSQ - “Rețeaua Uniunii Europene pentru Siguranța Pacientului și Calitatea Serviciilor de Sănătate” / “European Union Network for Patient Safety and Quality of Care”;

- EUnetHTA JA2 - „Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor Medicale - Acțiunea Comună 2” / „European Network for HTA - Joint Action 2”;
- EUnetHTA JA3 - ”Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor Medicale - Acțiunea Comună 3” / „European Network for HTA - Joint Action 3”;
- ADVANTAGE - ”Managementul Fragilității. O abordare comprehensivă pentru promovarea unei vârste înaintate fără dizabilitate în Europa: inițiativa ADVANTAGE” / “Managing Frailty. A comprehensive approach to promote a disability-free advanced age in Europe: the ADVANTAGE initiative“;
- CEPHOS-LINK - “Cercetare comparativa a eficacitatii spitalizarii in psihiatrie prin compararea bazelor de date administrative” / “Comparative Effectiveness Research on Psychiatric Hospitalization by Record Linkage of large Administrative data Sets”.

Alegerea temelor de cercetare a fost în concordanță cu nevoile actuale ale sistemului de sănătate din România, fie că s-au regăsit printre obiectivele Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020 (siguranța pacientului, reducerea reinternărilor), fie că reprezintă cerințe de aliniere la politicile de sănătate ale UE (evaluarea tehnologiilor medicale), fie că răspund la nevoile de servicii impuse de modificări ale determinantilor stării de sănătate (fenomenul de îmbătrânire demografică).

Cercetarea în domeniul managementului serviciilor spitalicești a avut ca rezultat o nouă aplicație de colectare a datelor -DRGNational2016. Pe baza analizelor trimestriale privind problemele cu potențial impact în decontarea serviciilor spitalicești și a altor analize solicitate de diverși parteneri, au fost făcute o serie de propuneri vizând creșterea performanței furnizorilor de servicii de îngrijiri de sănătate.

Rezultatele cercetării au fost diseminate prin intermediul a: 25 articole publicate, din care 17 în reviste cotate ISI, publicarea a trei rapoarte la nivel internațional, patru comunicări științifice la conferințe internaționale și șase comunicări la conferințe naționale, 16 revizii de protocoale sau revizii sistematice de literatură.

Experiența și cunoștințele acumulate în cadrul proiectelor de cercetare au fost valorificate atât prin îmbunătățirea programelor de formare (în domeniul siguranței pacientului și calității îngrijirilor) cât și în activitatea de consultanță și asistență tehnică oferită Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate în elaborarea ediției a-II-a a standardelor de acreditare a spitalelor precum și Ministerului Sănătății, prin participarea la grupurile tehnice de lucru pe diverse teme (ex. evaluarea tehnologiilor medicale).

În vederea îmbunătățirii continue a calității activităților de cercetare au fost revizuite și actualizate procedurile aferente acestor activități.

Întărirea capacității instituționale de cercetare – dezvoltare a SNSPMPDS

În anul 2016 a fost dezvoltată capacitatea de cercetare a SNSPMPDSB prin perfecționarea a două persoane, una în metodologia JBI pentru revizia sistematică de literatură și cealaltă în utilizarea informațiilor din sănătate relevante și generarea de dovezi pentru dezvoltarea politicilor de sănătate. Capacitatea de formare a fost crescută prin formarea a două persoane ca formatori pentru domeniul „Statistică sanitară și raportarea serviciilor spitalicești”. Patru angajați au fost formați în vederea obținerii de cunoștințe și abilități noi pentru activitatea instituției, respectiv: „Analiza bazei de date, calcularea de indicatori și realizarea de statistici pe bază de date de tip SQLServer” și modul de operare al programului de e-learning ”Program Articulate Story line”.

În vederea unei implicări active în organizațiile și rețelele internaționale la care SNSPMPDSB este membru, s-a participat la Conferința Europeană de Sănătate Publică cu tema „Toti pentru Sănătate – Sănătate pentru toți” (All for Health - Health for All) și la Adunarea anuală a Decanilor și Directorilor membrilor ASPHER, precum și la activitățile din cadrul proiectelor derulate EUnetHTA și a rețelei JBI.

În vederea dezvoltării programelor de e-learning s-a dezvoltat și s-a pus în funcțiune platforma informatică www.perfmed.ro. De asemenea, au fost organizate întâlniri cu lectori la care au fost prezentate platforma perfmed.ro și recomandări privind structura conținutului pentru programele educaționale e-learning.

În concluzie, SNSPMPDSB și-a atins obiectivele propuse, respectând principiul de integrare a activităților de cercetare, formare și consiliere sau asistență tehnică care ghidează dezvoltarea instituțională a Școlii. Astfel, rezultatele proiectelor de cercetare au fost valorificate cât mai eficient, fie în cadrul activităților de consultanță oferite autorităților din domeniul sanitar sau spitalelor, fie în actualizarea programelor de formare.

I. Furnizarea și organizarea de programe de formare și dezvoltare profesională relevante nevoilor existente și de cea mai înaltă calitate posibilă

OBIECTIVE

- Diversificarea programelor de formare și dezvoltare profesională pentru mai multe grupuri țintă de specialiști din sistemul de sănătate;
- Inițierea de noi programe de formare și dezvoltare profesională în acord cu nevoile de formare identificate;
- Actualizarea programelor de formare existente din punct de vedere al conținutului și/sau al metodelor de predare și organizare a cursurilor (ex. învățământ la distanță) pentru a veni în întâmpinarea nevoilor cursanților;
- Implementarea mecanismelor și proceselor care să asigure îmbunătățirea continuă a calității programelor de formare.

Formarea este una din cele trei funcții principale ale SNSPMPDSB, alături de cele de cercetare și asistență tehnică în domeniul sănătății publice și a managementului serviciilor de sănătate. Pe lângă formarea propriu-zisă în sănătate publică și management, SNSPMPDSB îndeplinește și funcția de organizare a programelor de formare și dezvoltare profesională pentru profesioniștii din sistem și în alte domenii decât sănătatea publică.

Activitățile de formare și dezvoltare profesională se derulează la nivelul fiecăreia din cele trei structuri tehnice ale SNSPMPDSB:

- **Centrul de Management și Promovarea Sănătății** (CMPS) derulează programele de formare în sănătate publică și management sanitar;
- **Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate** (CESS) derulează programe de formare specifice sistemului DRG, sau altor tematici din domeniul serviciilor de sănătate;
- **Centrul Național de Dezvoltare Profesională în Domeniul Sanitar** (CNDPDS) organizează programe, cursuri și stagii de formare în diverse alte domenii din sănătate.

Centrul de Management și Promovarea Sănătății a derulat în cursul anului 2016, un număr de 6 programe de formare, totalizând 24 serii, și 769 de participanți, conform celor prezentate în Tabelul 1.

Tabel 1. Numărul de serii și numărul de participanți pe tipuri de programe desfășurate de CMPS în anul 2016

Nr. crt.	Denumire Program	Cod Program	Număr Serii Program	Locație	Număr participanți
1	Atestat în Managementul serviciilor de sănătate	AT	3	București	128
			1	Timișoara	42
			1	Iași	56
			1	Galați	41
2	Management spitalicesc	MS	3	București	129
3	Managementul calității în spitale	MQ	5	București	140
4	Management pentru directorii de îngrijiri/asistenți șefi	AMD	1	București	41
5	Prefecționare Evaluatori de spitale	PEV	8	București	176
6	Formare președinți comisii evaluare (ANMCS)	PCE	1	București	17
7	TOTAL		24		769

În cadrul *Programului de formare în vederea obținerii atestatului în managementul serviciilor de sănătate*, în anul 2016, au fost în derulare șase serii, dintre care trei serii în București, și câte o serie la Timișoara, Iași și Galați. Două serii (București și Iași) au fost inițiate în 2015, iar alte două serii (București și Timișoara) urmează să fie finalizate în cursul anului 2017. Numărul total de participanți la programele de formare în vederea obținerii atestatului în managementul serviciilor de sănătate în 2016 a fost de 267.

În anul 2016 CMPS a organizat și desfășurat trei serii de curs în cadrul *Programului de formare în management spitalicesc* la care au participat 129 persoane.

La *Programul de formare în Managementul calității în spitale* au fost organizate cinci serii totalizând 140 participanți.

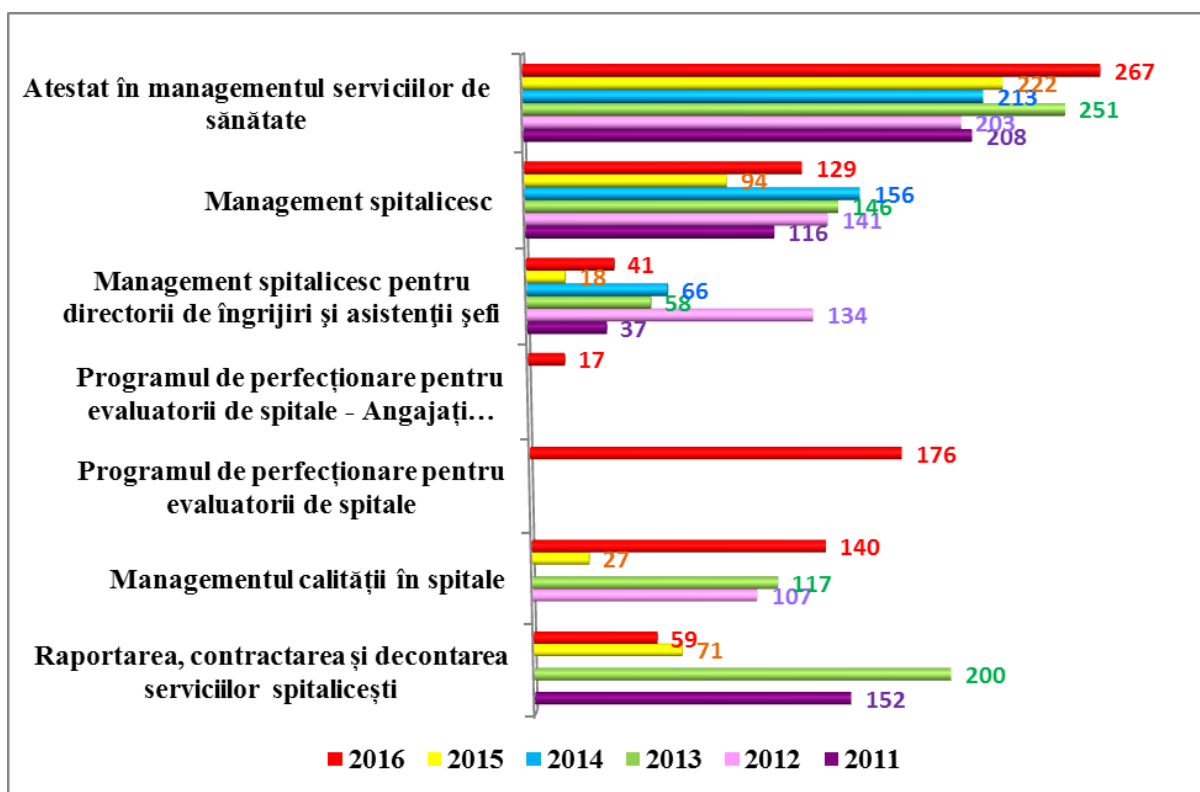
Programul de formare în management spitalicesc pentru directorii de îngrijiri și asistenții șefi a avut în derulare o serie de curs, care a înregistrat 41 participanți.

La *Programul de perfecționare pentru evaluatorii de spitale*, organizat în colaborare cu Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate (ANMCS) s-au organizat opt serii de curs, la care au participat 176 persoane. De asemenea, la solicitarea ANMCS s-a organizat un curs de *formare în managementul calității în spitale*, la care au participat 17 președinți de comisii.

Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate a derulat două programe de formare în domeniul DRG cu titlul: *Raportarea, contractarea și decontarea serviciilor spitalicești* totalizând un număr de 59 de participanți.

Din analiza evoluției programelor furnizate de SNSPMPDSB în perioada anilor 2011-2016 (Fig. 1), per ansamblu se constată creșterea numărului de cursanți comparativ cu anii anteriori și totodată creșterea numărului de programe de formare. Creșterea numărului de cursanți se datorează programelor noi, dar și evoluției crescătoare a numărului de cursanți, în special pentru cursurile în domeniul managementului calității în spitale.

Figura 1. Distribuția numărului de participanți pe tipuri de programe în perioada 2011-2016

Lectorii din cadrul SNSPMPDSB au susținut 1626 ore de curs, în creștere față de anii 2015 și 2014 (1216, respectiv 928 ore) ceea ce reprezintă 68% din totalul de 2394 de ore de curs efectuate în anul 2016.

În cursul anului 2016, *Centrul Național de Dezvoltare Profesională în Domeniul Sanitar* a organizat 198 de programe, care au însumat 4154 participanți, cu 43 programe și respectiv cu 629 participanți mai mult decât în anul precedent. Patru din aceste programe – programele de e-learning - sunt dezvoltate conceptual, dar încă nu au înregistrat participanți fiind în stadiul de organizare. Structura programelor și a numărului de participanți pentru anul 2016 este redată în tabelul și figurile de mai jos (Tabelul 2, Fig. 2, Fig. 3).

Analiza activității CNDPDS pe ultimii trei ani arată o creștere marcantă a numărului total de programe în 2016 comparativ cu anii precedenți (Fig. 4), care se datorează atât creșterii numărului de programe de atestat și de programe EMC (educație medicală continuă) pentru asistenții medicali, ambulanțieri și infirmiere, cât și programelor noi introduse, cum sunt programul EMC pentru fizioterapeuți și programele de e-learning.

Tabel 2. Număr de programe și număr de participanți la fiecare tip de program, în anul 2016 comparativ cu anul 2015

Tip de programe	Nr. programe		Nr. participanți	
	2016	2015	2016	2015
Atestate	69*	55	1163	1402
EMC medici personal studii superioare	28	18	1105	735
EMC asistenți medicali, ambulanțieri, infirmiere	39	27	898	527
EMC fizioterapeuți	7	-	128	-
Formare și evaluare formatori	4	5	51	65
Curs specializare asistenți medicali**	22	22	729	649
Stagii practice	25	28	80	85
E-learning***	4	-	-	-
Total	198	155	4154	3525

* 20 de programe au fost inițiate în 2015, 29 s-au derulat complet în 2016 și 20 sunt în derulare

** programe inițiate în decembrie 2015-ianuarie 2016 și au fost finalizate în iunie 2016

***în stadiul de inițiere

Figura 2. Structura programelor organizate de CNDPDS în 2016, în funcție de tipul acestora

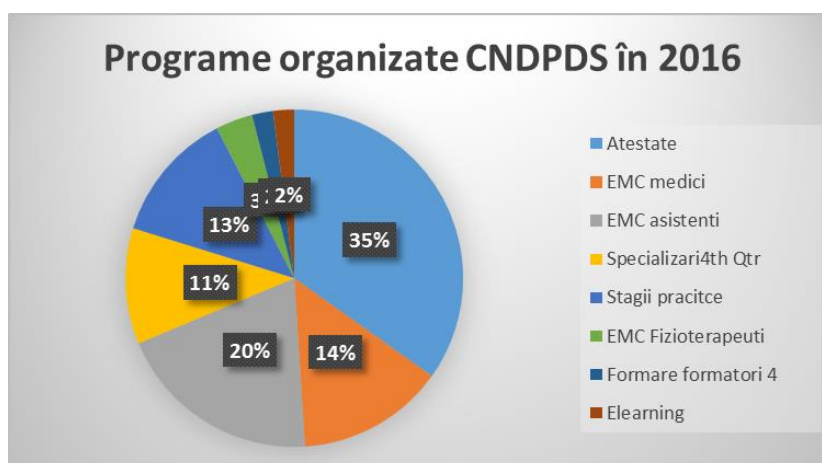

Figura 3. Structura participanților la programele organizate de CNDPDS în 2016, pe fiecare tip de program

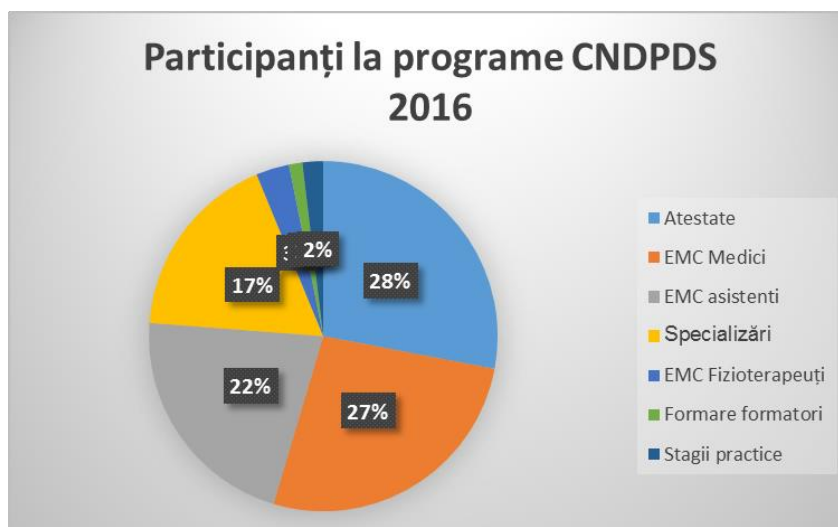
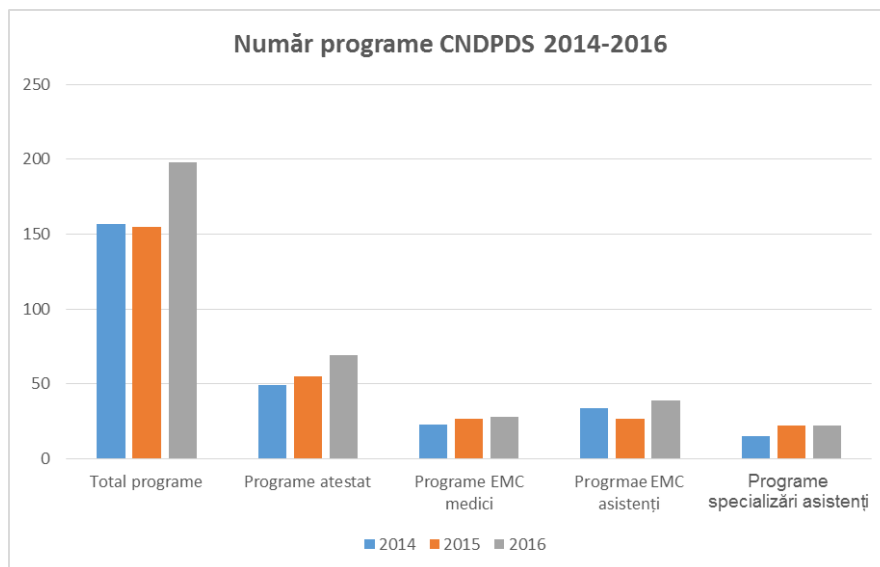
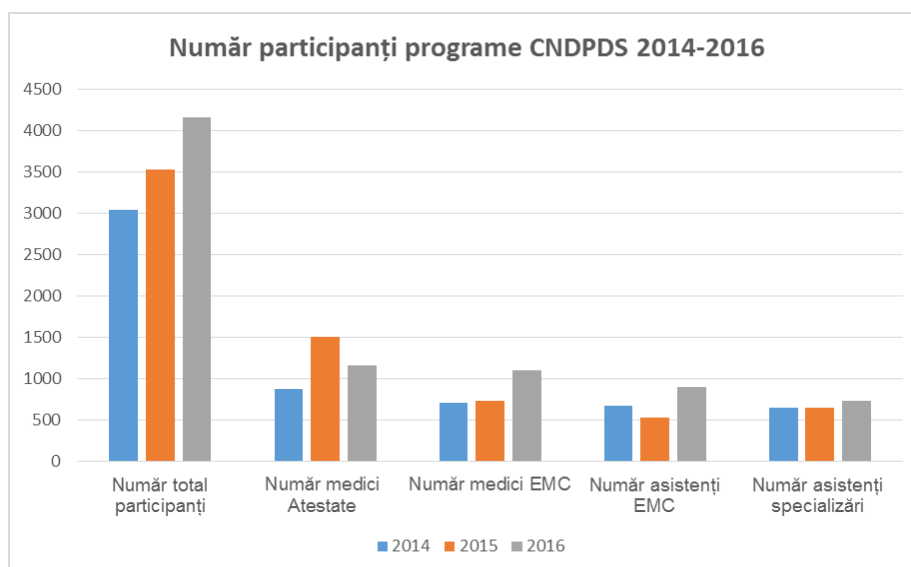

Figura 4. Evoluția numărului de programe organizate de CNDPDS în perioada 2014-2016, pe tip de program

Numărul total de participanți la programele organizate de CNDPDS a avut o evoluție crescătoare continuă în ultimii trei ani (Fig. 5). Pe categorii, se constată o creșterea marcantă în anul 2016 a numărului de participanți la programele EMC, atât în rândul medicilor, care au avut un nivel de participare stabil în anii precedenți, cât și al asistenților medicali, al cărui număr a avut o tendință de scădere în anul 2015 comparativ cu 2014.

Figura 5. Evoluția numărului de participanți la programele organizate de CNDPDS în perioada 2014-2016, pe tip de program

Gradul de atingere a obiectivelor stabilite pentru 2016 în domeniul furnizării și organizării programelor de formare și dezvoltare profesională

- **Diversificarea programelor de formare și dezvoltare profesională pentru mai multe grupuri țintă de specialiști din sistemul de sănătate**

Analiza nevoilor de formare în rândul participanților la programele oferite de **Centrul de Management și Promovarea Sănătății** a evidențiat necesitatea diferențierii programului de formare în *Managementul calității în spitale* în două sub-programe, în funcție de nivelul de cunoștințe și experiența anterioară a acestora. Astfel, în cursul anului 2016, curricula și structura programului de formare în *Managementul calității în spitale* a fost adaptată și într-o variantă de program pentru începători (persoane fără experiență de lucru cu/în spital). Acest nou program a fost lansat la începutul anului 2017.

În anul 2016 **Centrul Național de Dezvoltare Profesională în Domeniul Sanitar** a organizat primele două programe de educație medicală continuă în domeniul hematologiei transfuzionale cu tema „*Rolul medicului curant în asigurarea securității transfuzionale la nivelul spitalului*” adresate medicilor clinicieni, la cererea atât a spitalelor, cât și a medicilor, și a fost creditat de CMR. Programele de educație medicală continuă în domeniul hematologiei transfuzionale, formare inițială și continuă, au fost organizate până în anul 2016 doar pentru asistenții medicali.

- **Inițierea de noi programe de formare și dezvoltare profesională în acord cu nevoile de formare identificate**

Centrul de Management și Promovarea Sănătății a finalizat și derulat 2 tipuri de programe noi în anul 2016, în colaborare cu Autoritatea Națională de Management al Calității în Sănătate, respectiv: *Programul de perfecționare pentru evaluatorii de spitale*, și *Programul de formare în managementul calității în spitale pentru angajații ANMCS*, care participă la procesul de evaluare a spitalelor ca președinți de comisii.

Centrul Național de Dezvoltare Profesională în Domeniul Sanitar a inițiat și organizat în anul 2016 un nou *program de educație medicală continuă adresat fizioterapeuților*. De asemenea, a fost inițiată o nouă categorie de programe: *programele de educație medicală continuă la distanță (e-learning)*. Pentru primele programe de e-learning care urmează să fie lansate în 2017 au fost semnate 4 convenții de colaborare în vederea organizării programelor și a fost realizat design-ul programelor. Titlurile acestor programe sunt:

1. *Introducere în sistemul evoluției dinamice în homeopatie*
2. *Prevenirea și managementul situațiilor de malpraxis*
3. *Câștigă timp și încredere în relația cu pacientul*
4. *Principii fundamentale ale medicinei tradiționale indiene – Ayurveda*

- **Actualizarea programelor de formare existente din punct de vedere al conținutului și/sau al metodelor de predare și organizare a cursurilor (ex. învățământ la distanță) pentru a veni în întâmpinarea nevoilor cursanților**

Centrul de Management și Promovarea Sănătății a actualizat în anul 2016 programele de formare în *Management spitalicesc* și respectiv *Management spitalicesc pentru directorii de îngrijiri și asistenții șefi*. De asemenea, ca urmare a proiectului cu finanțare din fonduri structurale – Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane – ”EFIACCES” ID 127671, derulat între 2014-2015 în colaborare cu mai mulți parteneri la nivel național, în cursul anului 2016 s-a realizat o primă revizie a programei de pregătire pentru asistenții medicali comunitari.

Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate a actualizat programul de formare în domeniul DRG cu titlul: *Raportarea, contractarea și decontarea serviciilor spitalicești* și a actualizat modulul DRG din cadrul programului de Management Spitalicesc.

- **Implementarea mecanismelor și proceselor care să asigure îmbunătățirea continuă a calității programelor de formare**

În cursul anului 2016, au fost actualizate prin Hotărâre a Consiliului de Administrație al SNSPMPDSB un număr de patru Regulamente de organizare și desfășurare a programelor de formare și perfecționare. Modificările au vizat facilitarea procesului de înscriere și modalități de recuperare și/sau echivalare a modulelor din structura programelor, astfel încât participanții să beneficieze într-o măsură cât mai mare de toate informațiile și oportunitățile oferite de programele organizate.

II. Dezvoltarea activității de cercetare și îmbunătățirea valorificării rezultatelor

OBIECTIVE

- **Alegerea temelor de cercetare în concordanță cu nevoile actuale ale sistemului de sănătate din România, cu prioritățile identificate la nivel European și cu domeniul de expertiză al SNSPMPDSB;**
- **Continuarea cercetării în domeniul managementului serviciilor spitalicești, prin noi studii de actualitate, utilizând expertiza și experiența SNSPMPDSB, și în acord cu nevoile exprimate de principalii stakeholders (MS, CNAS, ANMCS, spitale);**
- **Evaluarea nevoilor de formare în domeniul sănătății publice și managementului sanitar și realizarea studiilor de impact care să fundamenteze programele de formare viitoare;**
- **Diseminarea și valorificarea adecvată a rezultatelor studiilor și proiectelor de cercetare derulate de SNSPMPDSB;**
- **Îmbunătățirea metodologiilor, protocoalelor și procedurilor aferente activităților de cercetare aplicate în cadrul SNSPMPDSB.**

În anul 2016 la nivelul SNSPMPDSB au fost în derulare 5 proiecte finanțate prin programele Comisiei Europene.

Patru proiecte sunt derulate în cadrul celui de-al treilea program UE în domeniul sănătății publice (2014-2020) al Direcției Generale pentru Sănătate și Siguranță Alimentară (DG SANTE), gestionat de Comisia Europeană cu sprijinul Agenției Executive pentru Consumatori, Sănătate, Agricultură și Alimente (CHAFEA):

- PaSQ 2012-2015, „Rețeaua Uniunii Europene pentru Siguranța Pacientului și Calitatea Serviciilor de Sănătate” / “European Union Network for Patient Safety and Quality of Care” prelungit până în martie 2016;
- EUnetHTA JA2 2012-2015, „Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor Medicale - Acțiunea Comună 2” / „European Network for HTA - Joint Action 2” de asemenea, prelungit până în martie 2016;
- EUnetHTA JA3 2016-2020, ”Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor Medicale - Acțiunea Comună 3” / „European Network for HTA - Joint Action 3”;
- ADVANTAGE 2016-2019, ”Managementul Fragilității. O abordare comprehensivă pentru promovarea unei vârste înaintate fără dizabilitate în Europa: inițiativa ADVANTAGE” / “Managing Frailty. A comprehensive approach to promote a disability-free advanced age in Europe: the ADVANTAGE initiative“.

Un proiect este derulat în cadrul celui de-al Șaptelea Program Cadru pentru cercetare și dezvoltare tehnologică (PC7) al Direcției Generale pentru Cercetare și Inovare (DG RTD):

- CEPHOS-LINK 2013-2016, “Cercetare comparativa a eficacitatii spitalizarii in psihiatrie prin compararea bazelor de date administrative” / “Comparative Effectiveness Research on Psychiatric Hospitalization by Record Linkage of large Administrative data Sets”.

“Rețeaua Uniunii Europene pentru Siguranța Pacientului și Calitatea Serviciilor de Sănătate” / “European Union Network for Patient Safety and Quality of Care” (PaSQ)

Sursa de finanțare: Comisia Europeană - DG SANCO și surse proprii.

Durata proiectului: 3 ani (perioada 2012-2015) cu prelungire până în martie 2016.

Parteneri: Proiectul a fost derulat de un consorțiu constituit din 44 de organizații de sănătate din 39 de țări (28 membre ale UE și Norvegia), în speță organizații responsabile de calitatea serviciilor medicale. SNSPMPDSB reprezintă România în acest parteneriat. Coordonatorul proiectului este Haute Autorite de Sante (HAS).

Website-ul rețelei: <http://www.pasq.eu/>

Scopul proiectului este promovarea organizării platformelor pentru siguranța pacienților și calitate în sănătate, în toate țările europene, prin schimbul de informații, experiențe și implementarea de bune practici în domeniul siguranței pacientului și a calității în sănătate.

Obiectivul general al proiectului este să contribuie la îmbunătățirea siguranței pacientului și a calității serviciilor medicale, prin sprijinirea implementării Recomandării CE privind Siguranța Pacientului, prin cooperare între statele membre, organizații ale UE din domeniul calității și organizații internaționale, pentru probleme legate de calitatea serviciilor și siguranța pacientului. Aceasta se va face prin diseminarea cunoștințelor, experiențelor și bunelor practici, și explorarea transferabilității acestora între țări, cu sprijinul Comisiei Europene și a altor organizații relevante.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Crearea unui mecanism pentru schimbul de bune practici clinice (SCP - safety clinical practices) în domeniul siguranței pacientului și a strategiilor de management al calității la nivelul organizațiilor de sănătate (GOP - good operational practices) din statele membre;
- Crearea unei platforme web pentru facilitarea schimbului de SCP și GOP;
- Implementarea unor bune practici de siguranță și calitate în țările membre (după criteriile de fezabilitate, transferabilitate, implicarea pacientului, etc);
- Colectarea informațiilor privind impactul implementării unor bune practici de calitate și siguranță;
- Îmbunătățirea mecanismului de cooperare și schimb de bune practici.

Rezultate preconizate:

- Profesioniștii din sănătate (clinicieni, administratori, responsabili de managementul calității) vor câștiga noi cunoștințe și experiență în domeniul siguranței practicilor clinice și vor avea ocazia să realizeze schimburi de experiență privind aceste practici clinice. Se va constitui un instrument web interactiv și un sistem pentru schimbul de practici și

experiențe. Fiecare partener din proiect va putea să găsească printr-o colaborare largă între țări, informațiile și practicile care se potrivesc cel mai bine contextului și nevoilor sale specifice din cadrul clinicii, spitalului, etc;

- Pentru administratorii din sănătate, decidenți și profesioniști se va constitui, de asemenea o platformă web, cu cele mai bune practici privind sisteme de management al calității și se va perfecționa un sistem de schimb de experiență, prin colaborare între țările membre, care își exprimă disponibilitatea de a cunoaște sau de a împărtăși aceste experiențe. Partenerii din proiect vor avea ocazia să aleagă care dintre domeniile managementului calității (acreditare, managementului riscului, implicarea pacientului, etc.) sunt de interes pentru situațiile particulare din țară;
- Comisia Europeană urmărește sprijinirea colaborării între state, care aduce valoare adăugată, pentru Europa, la nivel național și regional. Ca urmare a recunoșterii valorii adăugate, impactul scontat este consolidarea unei rețele permanente pentru siguranța pacientului în Europa.

SNSPMPDS a participat la activitățile derulate în cadrul a două pachete de lucru:

- WP 4 - Patient Safety Good Clinical Practices – definirea, identificarea, crearea mecanismului de împărtășire a bunelor practici în activitatea clinică;
- WP 6 - Quality health care system collaboration – definirea, identificarea, crearea mecanismului pentru colaborare și împărtășire a bunelor practici privind managementul calității în serviciile de sănătate.

De asemenea, SNSPMPDS a participat și la activitatea celorlalte pachete de lucru prin revizii de documente, la solicitările coordonatorilor, precum și la mecanismul de schimb de experiență atât prin participarea cât și organizarea de conferințe, workshopuri, naționale și internaționale pentru clinicieni și decidenți, pentru prezentarea și discutarea bunelor practici clinice și de management pentru siguranța pacientului.

Rezultatele proiectului la care a contribuit direct SNSPMPDS sunt:

- Elaborarea Glosarului de termeni privind siguranța pacientului;
- Elaborarea chestionarelor pentru practici clinice, pentru sisteme de management al calității, pentru schimbul de bune practici, și pentru sustenabilitatea proiectului;
- Validarea chestionarelor completate;
- Revizii de literatură privind bune practici clinice;
- Culegerea de bune practici clinice din România (SCP) și bune practici privind sistemele de management al calității (GOP) și încărcarea acestora în web-site-ul proiectului;
- Participare la revizuirea de practici clinice în conformitate cu recomandările din manualul de revizuire a practicilor de siguranța pacientului; au fost revizuite 13 practici clinice;
- Organizarea, în cadrul mecanismului de schimb de experiență a unui workshop național cu sprijinul experților străini, pentru a face proiectul cunoscut clinicienilor și a influența decidenții pentru introducerea strategiilor și practicilor de siguranță a pacientului;
- Participare la elaborarea unui document de susținere a temei Siguranța Pacientului ca prioritate a Comisiei Europene, în cadrul grupului de lucru Patient Safety and Quality of Care al CE și la elaborarea unei propuneri pentru o colaborare permanentă în domeniul siguranței pacientului și calității serviciilor de sănătate la nivelul Uniunii Europene.

”Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor din Sănătate - Acțiunea Comună 2” / „European Network for HTA - Joint Action 2” (EUnetHTA JA2)

Sursa de finanțare: Comisia Europeană - DG SANTE și surse proprii.

Durata proiectului: 3 ani (2012-2015), cu prelungire până în martie 2016.

Parteneri: Proiectul EUnetHTA JA 2 a fost derulat de un consorțiu constituit din 51 de parteneri din 30 de țări (28 state membre UE, Norvegia și Elveția), coordonat de Consiliul Național de Sănătate (National Board of Health) din Danemarca. Pe lângă parteneri, Rețeaua EUnetHTA număra și 18 membri asociați, care au participat la activitățile științifice ale rețelei fără a primi fonduri în cadrul proiectului.

Website-ul rețelei: <http://www.eunetha.eu/>

Scopul proiectului este punerea în practică a unei colaborări eficiente și sustenabile în domeniul evaluării tehnologiilor medicale prin care să se obțină plus valoare la nivel European, național și regional.

Obiectivele strategice ale EUnetHTA JA2 sunt:

- Îmbunătățirea procesului de utilizare a instrumentelor de evaluare a tehnologiilor medicale printr-o abordare de tip colaborare internațională în domeniul HTA;
- Întărirea și îmbunătățirea colaborării din cadrul rețelei EUnetHTA astfel încât să conducă la o mai bună înțelegere (din partea CE și a statelor membre) a metodelor de stabilire a unei structuri stabile în domeniul HTA la nivelul Uniunii Europene;
- Dezvoltarea unei strategii generale care să conțină principii și propuneri de implementare pentru o colaborare sustenabilă la nivel European, în concordanță cu stipulările articolului 15 din Directiva CE referitoare la colaborarea transfrontalieră.

Rezultate așteptate:

EUnetHTA JA2 este continuarea unui proiect anterior EUnetHTA Joint Action 1 (2010-2012) în care au fost dezvoltate instrumente specifice procesului de evaluare a tehnologiilor medicale. În EUnetHTA JA2 s-a urmărit consolidarea acestor instrumente prin desfășurarea unor activități de colaborare transnațională între membrii rețelei, în urma cărora să fie produse trei rapoarte HTA, pe modelul standardizat, elaborat în faza 1 a proiectului (“Core Model HTA”), urmând ca ulterior, membrii rețelei să adapteze și să aplice modelul la condițiile existente la nivel local.

SNSPMPDSB a participat în cadrul acestui proiect la 3 grupuri de lucru:

- WP2 - formare și diseminare;
- WP4 - producerea de rapoarte HTA prin colaborare transfrontalieră;
- WP8 - perfecționarea modelului utilizat în producerea de rapoarte HTA.

Rezultatele proiectului la care a contribuit direct SNSPMPDS sunt:

- Îmbunătățirea programelor de formare în domeniul utilizării instrumentelor și metodelor EUnetHTA pentru evaluarea tehnologiilor din sănătate elaborate în primul an al proiectului: respectiv, programul pentru formarea angajaților din cadrul instituțiilor partenere în proiect și programul pentru instituțiile interesate în acest domeniu (producători de tehnologie medicală, furnizori de servicii medicale, finanțatori, asociații de pacienți, etc.) ;

- Participarea la sesiunile de formare destinate angajaților din cadrul instituțiilor partenere în proiect;
- Finalizarea și testarea materialelor specifice învățământului la distanță: webcasts, slidecasts, sala de clasă virtuală;
- Finalizarea strategiei de formare, atât privind formarea angajaților din cadrul instituțiilor partenere în proiect, cât și formarea pentru alți parteneri interesați în procesul evaluării tehnologiilor din sănătate;
- Finalizarea strategiei de comunicare în interiorul și în afara proiectului elaborată în primul an al proiectului, revizuită periodic pentru a se asigura relevanța acesteia și pentru a răspunde schimbărilor din mediul extern;
- Diseminarea rezultatelor proiectului prin publicarea în anul 2014 în revista Management în sănătate a unui interviu cu Finn Børllum Kristensen – Președintele Rețelei EUnetHTA;
- Participare la elaborarea a 3 rapoarte HTA prin colaborare internațională: “Imunochimia Fecală (FIT) vs. Sângerarea Ocultă (FOBT) în screeningul cancerului rectal”, ”Utilizarea imunoglobulinei iv în tratamentul Bolii Alzheimer” și ”Telemonitorizarea pacienților cu afecțiuni cardiovasculare cronice”;
- Elaborarea raportului național HTA (unul din cele 40 de rapoarte HTA elaborate la nivel național prin adaptarea rapoartelor elaborate la nivel european la condițiile specifice de țară). SNSPMPDSB a adaptat pentru România Raportul cu tema: “Imunochimia Fecală (FIT) vs. Sângerarea Ocultă (FOBT) în screeningul cancerului rectal”. Raportul a fost încărcat atât pe site-ul EUnetHTA, cât și pe site-ul SNSPMPDSB <http://www.snsrms.ro/images/download/fit%20versus%20fobt%20in%20screening-ul%20cancerului%20colorectal.pdf>
- Îmbunătățirea modelului de bază pentru evaluarea tehnologiilor din sănătate (Core HTA Model);
- Testarea și actualizarea aplicației on line pentru utilizarea modelului de bază – elaborarea versiunii HTA Core Model online 3.0;
- Elaborarea unei politici de atribuire a licențelor comerciale;
- Identificarea modului în care se poate sprijini dezvoltarea de rapoarte HTA la nivel național.

„Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor din Sănătate - Acțiunea Comună 3” / „European Network for HTA - Joint Action 3” (EUnetHTA JA3)

Sursa de finanțare: Comisia Europeană - DG SANTE și surse proprii.

Durata proiectului: 4 ani (2016-2020).

Parteneri: Proiectul EUnetHTA JA 3 este derulat de un consorțiu constituit din 79 de parteneri din 29 de țări, coordonat de Institutul Național de Ocrotirea Sănătății (National Health Care Institute) din Olanda.

Website-ul rețelei: <http://www.eunetha.eu/>

Scopul proiectului este de a implementa un model sustenabil de cooperare tehnică și științifică în domeniul evaluării tehnologiilor medicale la nivel European.

Obiectivele strategice ale EUnetHTA JA3 sunt:

- Îmbunătățirea procesului de punere în practică a instrumentelor printr-o abordare de tip colaborare internațională în domeniul HTA;

- Întărirea și îmbunătățirea colaborării din cadrul rețelei EuNetHTA astfel încât să conducă la o mai bună înțelegere (din partea CE și a statelor membre) a metodelor de stabilire a unei structuri stabile în domeniul HTA la nivelul Uniunii Europene;
- Dezvoltarea unei strategii generale care să conțină principii și propuneri de implementare pentru o colaborare sustenabilă la nivel European, în concordanță cu stipulările articolului 15 din “The Directive for cross-border healthcare”;
- Crearea unui cadru eficient de colaborare în domeniul evaluării rapide de tehnologii medicale;
- Uniformizarea/standardizarea rapoartelor HTA utilizate pentru deciziile privind rambursarea serviciilor și elaborarea de ghiduri clinice de practică medicală.

Rezultate preconizate:

Colaborarea actuală este o continuare a proiectelor anterioare EUnetHTA JA1 și JA2. Această a treia fază se axează pe fructificarea colaborărilor anterioare, în care au fost definite o serie de instrumente necesare desfășurării unor activități

colaborative transnaționale, între membrii rețelei de HTA, în urma cărora vor fi produse rapoarte tip HTA.

Principalul rezultat așteptat este definirea și implementarea unei rețele permanente și sustenabile pentru colaborare în domeniul evaluării tehnologiilor medicale în Europa. Ca rezultate adiționale sunt prevăzute:

- Producerea a cel puțin 50 rapoarte HTA pe an;
- Creșterea calității rapoartelor și a adaptării și utilizării la nivel național a rapoartelor realizate în colaborare;
- Îmbunătățirea luării deciziei și a elaborării politicilor de sănătate la nivelul statelor membre pe baza informațiilor diseminate, astfel încât să se realizeze protecția cetățenilor față de tehnologiile medicale care nu prezintă siguranță și nu sunt eficiente, și să se ajungă în final la o mai bună stare de sănătate a populației.

SNSPMPDSB participă în cadrul acestui proiect la 4 grupuri de lucru:

- WP4 - producerea de rapoarte HTA prin colaborare internațională;
- WP5 - îmbunătățirea generării dovezilor;
- WP5 - asigurarea managementului calității instrumentelor și ghidurilor științifice;
- WP5 - implementarea la nivel național și evaluarea impactului.

Activități derulate în anul 2016 la care a participat SNSPMPDS:

- Participare la întâlnirile organizate pe fiecare pachet de lucru pentru stabilirea planurilor de lucru;
- Elaborarea raportului de evaluare rapidă în colaborare cu alți parteneri cu tema ”Ață chirurgicală impregnată cu substanță antibacteriană vs. Ață chirurgicală neimpregnată cu

substanță chirurgicală în prevenirea infecțiilor abdominale chirurgicale superficiale și profunde” – ce va fi finalizat în 2017.

”Managementul Fragilității. O abordare comprehensivă pentru promovarea unei vârste înaintate fără dizabilitate în Europa: inițiativa ADVANTAGE” / “Managing Frailty. A comprehensive approach to promote a disability-free advanced age in Europe: the ADVANTAGE initiative“ (ADVANTAGE)

Sursa de finanțare: Comisia Europeană - DG SANTE și surse proprii;

Durata proiectului: 3 ani (2016-2019);

Parteneri: Proiectul ADVANTAGE este derulat de un consorțiu constituit din 35 de parteneri, coordonat de Fundația pentru Cercetare Biomedicală a Spitalului Universitar Getafe (Fundacion para la Investigacion Biomedica del Hospital Universitario de Getafe) din Spania.

Scopul proiectului este de a realiza o înțelegere comună a condiției și termenului de “fragilitate”, ce urmează să fie utilizat în toate statele membre ale UE, care ar trebui să reprezinte baza pentru un management comun, atât la nivel individual, cât și la nivelul populației de vârstnici, persoane fragile sau la risc pentru dezvoltarea fragilității. Identificarea componentelor de bază ale fragilității și a managementului acesteia ar trebui să promoveze nevoia de schimbare în organizarea și implementarea serviciilor de îngrijiri de sănătate și serviciilor sociale, pentru a oferi modele de îngrijire; rezultatele existente la nivel național vor permite statelor membre să facă față provocării în interiorul unui cadru comun.

Obiectivele proiectului:

Proiectul va rezuma stadiul actual privind managementului Fragilității, atât la nivel individual, cât și la nivelul populației generale, va colecta informații cu privire la dezvoltarea programelor de abordare a fragilității la vârstnici, va propune, în final, ca și rezultat principal, un model european comun de abordare a fragilității. Acest rezultat principal va include o foaie de parcurs care va stabili etapele ce urmează să fie acoperite de-a lungul timpului, pe termen scurt, mediu și lung. Acest parcurs va propune nu numai măsurători/evaluări pentru implementarea de servicii de sănătate și sociale (pentru satisfacerea nevoilor prezente nesatisfăcute, mai mari la oamenii aflați la risc de fragilitate), dar, de asemenea, folosind aceeași abordare, va avea rolul de a colecta/identifica carențele de cunoaștere existente în domeniu.

Obiective specifice ale proiectului ADVANTAGE:

- Standardizarea evaluării Fragilității la nivel individual (definire, diagnosticare);

- Identificarea aspectelor clinice, evaluarea comorbidităților;
- Identificarea prevalenței la nivel populațional;
- Identificarea traseului și a stărilor tranziționale ale Fragilității;
- Explorarea strategiilor, obstacolelor și oportunităților;
- Revizie privind managementul datelor la nivel de individ;
- Elaborare de ghiduri pentru prevenție și management clinic;
- Identificarea și diseminarea exemplelor de bună practică;
- Analiza impactului modelelor de îngrijire la nivel individual;
- Transferul de informații și practici;
- Analiza integrării serviciilor medicale și sociale;
- Analiza de costuri și beneficii.

Rezultate așteptate:

- Găsirea unei definiții comune a termenului de Fragilitate;
- Posibilitatea diagnosticării standardizate;
- Identificarea prevalenței la nivel populațional;
- Alcătuirea traseului pacienților cu Fragilitate și definirea stărilor tranziționale ale Fragilității;
- Identificarea de strategii, obstacole și oportunități;
- Elaborarea de ghiduri pentru prevenție și management clinic;
- Diseminarea exemplelor de bună practică;
- Rezultate ale analizei integrării serviciilor medicale și sociale;
- Rezultate ale analizei de costuri și beneficii.

SNSPMPDSB participă în cadrul acestui proiect la 4 grupuri de lucru:

- WP2 – comunicare, înștiințare și diseminare;
- WP4 – cunoașterea fenomenului la nivel individual;
- WP5 – cunoașterea fenomenului la nivel populațional;
- WP6 – managementul fragilității la nivel individual;
- WP7 – modele de îngrijire pentru prevenirea sau întârzierea fragilității și care să permită vârstnicilor să ducă o viață bună.

Activități derulate în anul 2016 la care a participat SNSPMPDS:

- Stabilirea rolurilor și a activităților specifice pentru fiecare instituție parteneră în cadrul acțiunii comune și planificarea activităților proiectului.

“Cercetare comparativă a eficacității spitalizării în psihiatrie prin compararea bazelor de date administrative” / “Comparative Effectiveness Research on Psychiatric Hospitalization by Record Linkage of large Administrative data Sets” (CEPHOS-LINK)

Sursa de finanțare: Comisia Europeană -FP7 și surse proprii.

Perioada derulării: 3 ani (2014 – 2017).

Parteneri: Consorțiu constituit din șapte parteneri din șase țări Europene (Finlanda, Austria, România, Norvegia, Italia, Slovenia) sub coordonarea Institutului Național pentru Sănătate și Bunăstare din Finlanda.

Scopul proiectului este de a reduce reinternările și a susține continuitatea îngrijirilor după externare pentru pacienții cu afecțiuni psihice.

Obiectivul general al proiectului este compararea diferitelor tipuri de servicii de sănătate din punct de vedere al diferențelor înregistrate între rezultatele reinternărilor în spital, la adulții externați cu diagnostic psihiatric și identificarea factorilor legați de pacient, serviciu medical sau sistem sanitar, care pot afecta modelele de reinternare. Aceasta se va realiza prin analiza comparativă a datelor referitoare la practica zilnică din șase țări Europene, îmbunătățind astfel nivelul de cunoștințe și elaborând instrumente suport pentru luarea deciziilor în domeniul sănătății mentale.

Obiective specifice:

- Compararea printr-un studiu observațional a rezultatelor reinternării pacienților externați cu diagnostic psihiatric primar sau secundar, din punct de vedere al tratamentului în două spitale diferite, din șase țări europene:
 - tratamentul la pacienții dintr-un spital / secție psihiatrică;
 - tratamentul la pacienții dintr-un spital/secție nonpsihiatrică și identificarea factorilor specifici la nivel de pacient, serviciu medical și sistem, legați de reinternările în spital, într-o perioadă de 18 luni.
- Compararea rezultatelor pacienților externați cu diagnostic psihiatric primar sau secundar dintr-o secție/spital de psihiatrie din șase țări europene, care au avut două tipuri diferite de intervenții după externare:
 - luarea în evidență după externare de către un serviciu psihiatric în ambulator;
 - absența asistenței medicale de specialitate și identificarea influenței acestui lucru și a altor factori legați de reinternare, într-o perioadă de 18 luni.
- Dezvoltarea unui set de instrumente pentru efectuarea unor astfel de studii de înregistrare în domeniul sănătății mintale în și între țările europene, cu scopul de a îmbunătăți evaluarea serviciilor de sănătate mintală în Europa.
- Elaborarea unor recomandări, a ghidurilor de practică și a unui set de instrumente pentru factorii de decizie din domeniul sănătății mintale, în scopul îmbunătățirii nivelului de înțelegere a factorilor care influențează reinternarea pacienților psihiatrici.

Rezultate preconizate:

- Revizii sistematice de literatură;
- Elaborare de ghiduri, recomandări și instrumente decizionale de suport pentru factorii de decizie din domeniul sistemelor de sănătate mintală și a serviciilor de intervenții.

Activități derulate de SNSPMPDSB în anul 2016:

- Coordonarea studiilor de înregistrare locale;
- Participare la analiza și managementul datelor;
- Participare la identificarea metodelor de modelare;
- Participare la elaborarea metodelor de modelare;
- Participare la evaluarea calității datelor;
- Organizarea și participarea cu o prezentare în cadrul unui workshop în cadrul Conferinței EUPHA (Viena 2016).

Gradul de atingere a obiectivelor stabilite pentru 2016 în privința activității de cercetare și valorificării rezultatelor cercetării

- **Alegerea temelor de cercetare în concordanță cu nevoile actuale ale sistemului de sănătate din România, cu prioritățile identificate la nivel European și cu domeniul de expertiză al SNSPMPDSB**

Activitatea de cercetare desfășurată la nivelul SNSPMPDSB este axată, în principal, pe subiecte relevante la nivel național și european și se adresează domeniilor prioritare precum:

- Siguranța pacienților ;
- Evaluarea tehnologiilor medicale ;
- Schimbările demografice ;
- Identificarea nevoilor de servicii sociale și medicale dedicate bolilor cronice, fragilității, disabilității și patologiei vârstnicilor ;
- Utilizarea eficientă a bazelor de date administrative.

Siguranța pacientului este un subiect de mare interes la nivel național, având în vedere că Strategia Națională de Sănătate 2014-2020 are ca obiectiv specific (O.S 5.4.) *Asigurarea și monitorizarea calitatii serviciilor de sănătate publice și private*. Printre măsurile prevăzute de Strategie în vederea atingerii acestui obiectiv se regăsesc: implementarea la nivel național a conceptului de siguranța a pacientului precum și a instrumentelor/procedurilor aferente bazate pe dovezile/bunele practici internaționale (OMS, UE), elaborarea și implementarea unui plan strategic național cuprinzând măsuri specifice pentru îmbunătățirea siguranței pacientului, identificarea priorităților clinice și de management organizațional privind siguranța pacientului, dezvoltarea culturii organizaționale a siguranței pacientului prin implicarea structurilor de calitate de la nivelul unităților sanitare, dezvoltarea de programe de educație și formare în siguranța pacientului pentru personalul medical, dezvoltarea programelor de cercetare a siguranței pacientului.

Evaluarea tehnologiilor medicale este un alt domeniu în care este foarte necesară dezvoltarea de capacități la nivel național, mai ales în contextul în care conform articolului 15 din Directiva CE referitoare la îngrijirile medicale transfrontaliere, în fiecare stat membru al Uniunii Europene va trebui să funcționeze o agenție de evaluare a tehnologiilor din sănătate, iar aceste instituții vor trebui să colaboreze și să realizeze un schimb de informații în cadrul unei rețele Europene. Rețeaua EUnetHTA, din care face parte și SNSPMPDSB, contribuie la implementarea acestui articol.

Fenomenul de îmbătrânire a populației devine din ce în ce mai pronunțat și în România. Conform datelor statistice ponderea populației de 65 de ani și peste aceasta vârstă a crescut de la 10,4% în 1990 la 16,9% în 2014, iar indicele de îmbătrânire demografică a crescut de la 103,0 (la 1 ianuarie 2015) la 106,4 persoane vârstnice la 100 persoane tinere (la 1 ianuarie 2016). Ca urmare, dezvoltarea de servicii specifice pentru această vârstă, atât servicii de îngrijire cât și servicii de promovare a unui stil de viață care să asigure o stare de sănătate

care să permită independență și o viață activă până la vârste cât mai înaintate, sunt imperios necesare și în România.

Proiectul CEPHOS-LINK răspunde atât nevoilor de utilizare eficientă a bazelor de date administrative cât și prevederilor Strategiei Naționale de Sănătate conform căreia în perioada 2014-2020 se va urmări scăderea ponderii serviciilor spitalicești în favoarea serviciilor de ambulator și asistență primară. Scopul proiectului este dezvoltarea unui set de recomandări, ghiduri de practică și instrumente de sprijin în luarea deciziilor care pot contribui la reducerea reinternărilor și susținerea continuității îngrijirilor după externare pentru pacienții cu afecțiuni psihice.

- **Continuarea cercetării în domeniul managementului serviciilor spitalicești, prin noi studii de actualitate, utilizând expertiza și experiența SNSPMPDSB și în acord cu nevoile exprimate de principalii stakeholders (MS, CNAS, ANMCS, spitale)**

Conform legislației în vigoare, SNSPMPDSB, prin *Centrul de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate* primește raportările tuturor spitalelor din România aflate în relație contractuală cu Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS), gestionând baza de date DRG Național. În baza contractului încheiat cu CNAS, SNSPMPDSB derulează următoarele activități: colectarea electronică a datelor privind pacienții externati, validarea acestora și clasificarea pacienților, evaluarea activității și performanțelor furnizorilor de servicii de sănătate, a calității serviciilor medicale, monitorizarea respectării standardelor de calitate a datelor colectate, propunerea de metodologii de calcul a tarifelor. De asemenea, experții CCESS studiază și elaborează propuneri privind dezvoltarea sistemelor de clasificare a pacienților și a unor metodologii de calcul a costurilor, participă la elaborarea unor metode de ajustare a finanțării unităților sanitare, a unor criterii de evaluare a performanței managementului și instrumente pentru evaluarea comparativă a acestora.

În anul 2016 s-a efectuat testarea aplicației de colectare a datelor DRGNational2016 realizată în anul 2015 în baza cercetărilor și analizelor efectuate. Aplicația a fost dată în folosință spitalelor odată cu intrarea în vigoare a Normelor de aplicare a Contractului Cadru aferente anului 2016. Aceasta aplicație utilizează tehnologie informatică nouă și este compatibilă cu sistemele de operare actuale. Totodată s-au integrat modificările impuse de completările și actualizările legislative.

În cadrul contractului de prestări servicii încheiat cu CNAS s-au realizat trimestrial un număr de șase analize și rapoarte privind problemele cu potențial impact în decontarea serviciilor spitalicești, după cum urmează:

Analize:

- Analiza pacienților raportați ca urgențe în funcție de criteriul de internare și patologie;
- Analiza ”Top 50 spitale care au avut cea mai mare proporție a DRG-urilor scumpe din toată țara externărilor raportate și validate”;
- Analize asupra erorilor de raportare și codificare care semnalează probleme cu impact în decontare;

- Analiza primelor 10 proceduri chirurgicale care generează cele mai mari diferențe în clasificarea cazurilor, din punct de vedere al cazurilor ponderate;
- Analiza celor mai frecvente 20 de tipuri de cazuri și servicii raportate în spitalizare de zi;
- Analiza comparativă a cazurilor raportate în spitalizare de zi și continuă, pentru patologii sau proceduri pretabile la spitalizarea de zi.

Rapoarte :

- Raport privind proporția pacienților cu criteriul de internare „urgentă”, pe spitale și secții;
- Raport privind monitorizarea variației de ICM calculat pentru secțiile de acuți ale spitalelor nou intrate în relație contractuală cu casa de asigurări de sănătate în anul precedent, care nu sunt încă finanțate în sistem DRG;
- Raport asupra unităților sanitare cu paturi cu cea mai mare rată de invalidări în regim de spitalizare de zi (primele 50 de spitale) față de numărul cazurilor raportate în vederea validării către SNSPMPDSB;
- Raport asupra ICM realizat la nivel de unitate sanitară cu paturi, în raport cu valoarea publicată în Normele de aplicare a Contractului cadru;
- Raport privind variația indicelui de complexitate realizat la nivel de secție a unității sanitare cu paturi, față de media națională calculată pentru specialitatea respectivă;
- Top 10 diagnostice care generează cele mai mari diferențe în gruparea cazurilor, la nivel național și în funcție de casa de asigurări;
- Raport privind evoluția cazurilor reinternate la 48 de ore pentru aceeași patologie, în același tip de îngrijire.

Trimestrial s-au calculat indicatori de evaluare a activității spitalelor și s-au afișat pe site-ul www.drg.ro. S-a acordat asistență tehnică și suport metodologic unui număr mediu de 147 de spitale pe lună, prin telefon (în medie 172 de apeluri/lună), e-mail (în medie 55/lună) și în medie 10 adrese sosite pe fax și vizite la sediul SNSPMPDSB. De asemenea, s-a acordat asistență tehnică și suport metodologic angajaților cu pregătire de specialitate din structurile de control ale Direcției Generale de Monitorizare și Control (DGMC) a CNAS și ai caselor de asigurări de sănătate județene (CASJ) în vederea efectuării controalelor cu privire la calitatea codificării în unitățile sanitare cu paturi. Au fost instruiți un număr de 40 de angajați ai DGMC și CJAS și s-au controlat 10 spitale de către CNAS.

Pe lângă analiza morbidității spitalizate prin boli cu impact asupra decontării serviciilor spitalicești, realizată în cadrul contractului cu CNAS, au fost realizate și alte analize – de ex. analiza morbidității spitalizate din Romania prin boli cu frecvență mare a cazurilor spitalizate (infarct miocardic acut, pneumonie, diabet zaharat, TBC), analiza morbidității spitalizate evitabile din Romania. Aceste studii au făcut obiectul unor publicații sau comunicări științifice (vezi Anexa 1 și Anexa 2).

Baza de date DRG este utilizată și pentru realizarea unor analize solicitate de terți în cadrul unor contracte de prestări servicii sau conventii de colaborare. În anul 2016 au fost realizate următoarele:

- Analiza datelor colectate în sistemul DRG referitoare la numărul de cazuri externe și al episoadelor de spitalizare în anii 2014 – 2015 pentru amputațiile de membre inferioare;
- Analiza nevoii de servicii medicale pentru bolnavii cu sechele medulare;

- Statistici referitoare la pacienții externați în cursul anului 2015 din secții cu profil de pneumologie, pneumoftiziologie și sanatoriale;
- Statistici referitoare la pacienți cu sindromul rubeolei congenitale pentru perioada 01.01.2012- 31.03.2016;
- Analiza internărilor efectuate în București, în spitalele publice și private, în regim de spitalizare continuă și de zi, în cursul anilor 2013-2015;
- Analiza cazurilor grupate în CMD 14 referitoare la sarcină, naștere și lăuzie și CMD 18 referitor la HIV, raportate în spitalizare continuă și de zi, în anul 2015, pentru grupele de vârstă 15 – 19 ani și 20 – 24 ani, la nivel național;
- Analiza cazurilor de complicații ale obezității raportate de secțiile de acuți, la nivel național în scopul stabilirii impactului măsurilor de prevenție a obezității la copii;
- Analiza episoadelor de spitalizare continuă, la nivel național în anul 2015, cu diagnostic de traumatism vertebro-medular.

În anul 2016, în baza Ordinului ministrului sănătății nr. 1580/22.12.2015, împreună cu Institutul Național de Sănătate Publică, SNSPMPDSB a realizat analiza nevoilor de servicii pentru fiecare dintre cele 8 regiuni ale României și pe baza acestora a elaborat planurile regionale de servicii de sănătate, parte a condiționalităților ex-ante asumate prin Acordul de Parteneriat semnat de către Guvernul României cu Comisia Europeană. Elaborarea planurilor regionale conținând propuneri pentru un nou model de organizare a serviciilor de sănătate centrat pe viitoarele spitale regionale, s-a realizat de către experți din cele două instituții împreună cu experți ai Organizației Mondiale a Sănătății, pe baza **cercetării serviciilor de sănătate din România la nivelul anului 2014**, focalizate pe analiza unor probleme sau sectoare de sănătate, precum:

- Starea de sănătate a populației;
- Asistența medicală primară;
- Asistența medicală secundară (ambulatoriul clinic, ambulatoriu paraclinic);
- Asistența spitalicească;
- Spitalizarea de zi;
- Unitățile de primire urgență;
- Analiza indicatorilor de resurse umane din sectorul de sănătate.

Expertiza SNSPMPDSB în domeniul managementului spitalicesc a fost utilizată și prin acordarea de asistență tehnică și suport metodologic în cadrul procesului de evaluare a activității managerilor din spitalele aflate în subordinea Consiliului Județean Vâlcea. În acest scop au fost desemnate două persoane – experți din cadrul SNSPMPDSB pentru a face parte din comisiile constituite la nivelul consiliului județean.

- **Evaluarea nevoilor de formare în domeniul sănătății publice și managementului sanitar și realizarea studiilor de impact care să fundamenteze programele de formare viitoare**

În anul 2016 *Centrul de Management și Promovare a Sănătății* a efectuat o analiză a curriculei de pregătire pentru Programul de formare în domeniul ”Management spitalicesc”, precum și a celei pentru Programului de pregătire în vederea obținerii Atestatului în

”Managementul serviciilor de sănătate” din perspectiva alinierii la cerințele legislative actuale și a noilor orientări de la nivelul Uniunii Europene privind strategia de organizare și dezvoltare a serviciilor de sănătate, componentă a programului – Europa Orizont 2020. De asemenea, analiza curriculumelor de pregătire a fost realizată și din perspectiva rezultatelor evaluării cunoștințelor teoretice și practice ale participanților la cele două programe de formare. Ca urmare, s-a realizat actualizarea modulelor și respectiv a structurii și conținutului materialelor din cadrul celor două programe, care s-au îmbogățit prin introducerea de noțiuni suplimentare referitoare la siguranța pacientului, continuitatea îngrijirilor, la care a crescut accentul pus pe pregătirea și dezvoltarea abilităților în domeniul managementului în sănătate prin creșterea ponderii activităților practice.

De asemenea, s-a realizat analiza nevoilor de formare în rândul participanților la programul de formare în Managementul calității în spitale. Evaluarea cunoștințelor teoretice și practice ale participanților la primele serii ale acestui program au relevat necesitatea adaptării programului în funcție de nivelul de cunoștințe și experiența anterioară a participanților. Astfel, pentru persoanele fără experiență de lucru în spital sau fără cunoștințe în domeniul sănătății, s-a creat o variantă nouă de program. Acest nou program va fi lansat la începutul anului 2017.

- **Diseminarea și valorificarea adecvată a rezultatelor studiilor și proiectelor de cercetare derulate de SNSPMPDSB**

Principalele căi de diseminare a rezultatelor cercetărilor realizate în cadrul Școlii sunt: articole publicate în revista proprie sau în alte publicații de specialitate, precum și organizarea sau participarea la evenimente științifice.

Revista *Management în Sănătate* (<http://www.managementinhealth.com>) este o publicație trimestrială, bilingvă, cu caracter științific, care furnizează informații de specialitate în management general și management aplicat în domeniul sănătății. Din anul 2010, revista “Management în Sănătate” a intrat în categoria B+ a revistelor cu punctaj de recunoaștere de către Consiliul Național al Cercetării Științifice din Învățământul Superior și se continuă demersurile pentru menținerea revistei în această categorie și ulterior îndeplinirea condițiilor de încadrare într-o categorie superioară. În anul 2010, revista era deja inclusă în baze de date internaționale: Google Scholar, Index Copernicus, DOAJ (Directory of Open Access Journals). Din anul 2011, revista este în curs de evaluare ISI Thompson. În anul 2012 revista a fost inclusă și în SCOPUS și Elsevier. De asemenea, revista este creditată de Colegiul Medicilor din România cu 5 puncte.

Cele 4 numere publicate în anul 2016 conțin 28 de articole și patru interviuri. Cinci articole au avut autori sau co-autori din cadrul Școlii, 14 articole au avut autori din străinătate iar interviurile aparțin unor personalități din domeniul sănătății publice și a managementului sanitar precum: Profesor Jadranka BOZIKOV, Director al Școlii de Sănătate Publică “Andrija Stampar”, Facultatea de Medicină a Universității din Zagreb, Croația, Jeffrey LEVETT, Profesor Emerit de Sănătate Publică și Management în cadrul Școlii de Sănătate Publică din Grecia și Profesor de ”International Health” în cadrul United Nations University for Peace din Serbia, Dr. Vasile CEPOI, Președintele Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate (ANMCS), Prof. Univ. Dr. Horatiu SUCIU, Președintele Colegiului Județean al Medicilor Mureș.

Activitatea științifică a SNSPMPDSB în 2016 a fost diseminată prin intermediul a:

- 25 articole publicate, din care 17 în reviste cotate ISI (Anexa 1);
- publicarea, în colaborare cu European Observatory on Health Systems and Policies (Observatorul European pentru Sisteme și Politici de Sănătate) a lucrării ”Romania: Health system review. Health Systems in Transition.” (România: Revizie a sistemului de sănătate. Sisteme de Sănătate în Tranziție);
- participarea la elaborarea raportului internațional ”ESPAD Report 2015 Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs” (Raportul ESPAD 2015 Rezultatele Proiectului European de Cercetare în Școli privind consumul de Alcool și alte Droguri) publicat de European Monitoring Centre on Drugs and Drug Addiction (Centrul European de Monitorizare a Drogurilor și Toxicomaniei);
- participarea în calitate de co-autori și revieweri la realizarea raportului HTA@Core Model on-line cu tema ”Structured telephone support (STS) impact on the emergency room visit rate (disease-specific) of adults with chronic heart failure, compared to standard care without Structured telephone support (STS)” elaborat în cadrul proiectului EUnetHTA (Impactul telemonitorizării adulților cu insuficiență cardiacă cronică asupra prezentării pacienților la unitatea/compartimentul de primiri urgențe, comparativ cu îngrijirea standard a acestor pacienți care nu sunt telemonitorizați);
- 4 comunicări științifice la conferințe internaționale și 6 comunicari la conferințe naționale (Anexa 2);
- 16 revizii de protocoale sau revizii sistematice de literatură în cadrul rețelei JBI - Joanna Briggs Institute (Anexa 3).

SNSPMPDSB a utilizat experiența și cunoștințele acumulate în activitățile de cercetare derulate la îmbunătățirea programelor de formare și în activitatea de asistență tehnică oferită

Ministerului Sănătății sau altor instituții din sănătate. Astfel, experiența și cunoștințele în domeniul siguranței pacientului și calității îngrijirilor dobândite în cadrul proiectului PaSQ derulat de Rețeaua Uniunii Europene pentru Siguranța Pacientului și Calitatea Serviciilor de Sănătate din care SNSPMPDSB face parte, au fost utilizate în completarea și actualizarea modulelor corespunzătoare din cadrul Programelor de formare, cât și în activitatea de consultanță și asistență tehnică oferită Autorității Naționale de Management al Calității în Sănătate în elaborarea ediției a-IIa a standardelor de acreditare a spitalelor.

Ca urmare a implicării în proiectele derulate de Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor din Sănătate (EUnetHTA), SNSPMPDSB a oferit și oferă Ministerului Sănătății consiliere tehnică în acest domeniu, participând cu un reprezentant în grupul tehnic de lucru constituit în vederea sprijinirii dezvoltării unui cadru instituțional de evaluare a tehnologiilor medicale și asigurării tranziției spre un proces de luare a deciziilor bazat pe principiile moderne de medicina bazată pe dovezi, pe eficiența costurilor și servicii centrate pe pacient.

Alte grupuri tehnice de lucru ale Ministerului Sănătății la care a fost solicitată expertiza SNSPMPDSB în 2016 au avut ca teme:

- cartografierea și modelarea serviciilor de sănătate ;
- monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei Naționale de Sănătate 2014-2020;
- studiu de piață pentru stabilirea prețului medicamentelor generice;
- elaborarea planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare a Resurselor Umane în Sănătate pentru anii 2017-2020;
- strategia de dezvoltare a serviciilor de ambulatoriu;
- contractul de management și indicatorii de performanță ai managerului de spital;
- asigurările private de sănătate.

- **Îmbunătățirea metodologiilor, protocoalelor și procedurilor aferente activităților de cercetare aplicate în cadrul SNSPMPDSB**

În cursul anului 2016, în cadrul *Centrului de Cercetare și Evaluare a Serviciilor de Sănătate* au fost revizuite și actualizate procedurile privind desfășurarea activității de cercetare și desfășurarea activității de editare a revistei *Management în Sănătate*. De asemenea, a fost actualizată procedura privind soluționarea solicitărilor de analize utilizând baza DRG_National și s-au inițializat procesele de redactare a 6 proceduri noi și de actualizare pentru alte 16 proceduri operaționale aferente activităților de colectare electronică a datelor privind pacienții externi, validare a acestor date și clasificare a pacienților, evaluare a activității și performanțelor furnizorilor de servicii de sănătate, a calității serviciilor medicale și monitorizare a respectării standardelor de calitate a datelor colectate.

III. Întărirea capacității instituționale de cercetare - dezvoltare a SNSPMPDS

OBIECTIVE

- **Formare, perfecționare și dezvoltare profesională a personalului de specialitate în vederea lărgirii ariilor de excelență și a creșterii performanțelor în domeniul formării și cel al cercetării în sănătate publică și management sanitar;**
- **Continuarea activităților de networking cu experți și organizații de referință din domeniul educației și cercetării în sănătate publică și management sanitar, la nivel național și european/internațional;**
- **Asigurarea dotărilor tehnice necesare proceselor moderne de formare și cercetare primară și secundară (cum ar fi: platforme pentru învățământ la distanță, pachete software de analiză statistică, acces la baze de date și surse de informație etc.).**

SNSPMPDSB urmărește întărirea continuă a capacității de cercetare – dezvoltare fie prin formarea personalului pentru domenii noi de activitate sau domenii insuficient acoperite de personalul existent, fie prin diversificarea serviciilor oferite sau a modului de realizare a acestora. Acumularea de noi cunoștințe și abilități se realizează prin participarea la proiecte, dar și prin dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor încheiate la nivel instituțional cu parteneri naționali și internaționali. Astfel, în scopul creșterii oportunităților de a participa la elaborarea și implementarea unor noi studii/proiecte/grant-uri de cercetare în parteneriat cu alte instituții de la nivel național și european, SNSPMPDSB are în vedere asigurarea unei bune vizibilități a competențelor sale tehnice, științifice și instituționale.

- **Formare, perfecționare și dezvoltare profesională a personalului de specialitate în vederea lărgirii ariilor de excelență și a creșterii performanțelor în domeniul formării și cel al cercetării în sănătate publică și management sanitar**

În 2016 au beneficiat de formare profesională 7 specialiști din cadrul SNSPMPDSB, după cum urmează:

- două persoane au urmat cursul de formare de formatori în domeniul „Statistică sanitară și raportarea serviciilor spitalicești”;
- o persoană a fost formată în „Analiza bazei de date, calcularea de indicatori și realizarea de statistici pe bază de date de tip SQLServer”;
- o persoană a urmat cursul ”Comprehensive systematic review training programme” organizat în cadrul colaborării cu JBI (curs în derulare);

- o persoană a participat la ”Școala de toamnă pentru informații în sănătate și dovezi pentru

crearea de politici” organizată de OMS care a avut ca obiectiv îmbunătățirea capacității naționale în utilizarea informațiilor din sănătate relevante și în generarea de dovezi pentru a răspunde la

întrebări și probleme specifice țării;

- trei persoane au participat la formare pentru Programul de e-learning ” Articulate Story line”.

- **Continuarea activităților de networking cu experți și organizații de referință din domeniul educației și cercetării în sănătate publică și management sanitar, la nivel național și european/internațional**

SNSPMPDSB este membru al principalelor asociații europene ce au ca scop îmbunătățirea sănătății publice și a managementului sanitar, favorizând schimbul de experiență și colaborarea în domeniul cercetării și formării, astfel încât să se asigure dezvoltarea și implementarea unor politici care să ducă la îmbunătățirea stării de sănătate a populației și diminuarea inechităților:

- EUPHA - European Public Health Association (Asociația Europeană de Sănătate Publică);
- ASPHER - Association of Schools of Public Health in the European Region (Asociația Școlilor de Sănătate Publică din Europa);
- EHMA - European Health Management Association (Asociația Europeană de Management Sanitar).

În anul 2016, SNSPMPDSB a participat Conferința Europeană de Sănătate Publică cu tema „Toti pentru Sănătate – Sănătate pentru toți” (All for Health - Health for All, 8-12 noiembrie, Viena) cu două lucrări: „Utilizarea statisticilor disponibile la nivelul spitalului în definirea modelelor de utilizare a serviciilor și în evaluarea nevoilor de îngrijire” și „Presiunea exercitată asupra sistemului de sănătate de reinternările pacienților psihiatrici” - ultima fiind susținută în cadrul workshop-ului organizat ca activitate a proiectului CEPHOS-LINK finanțat de Comisia Europeană prin Programul FP7, la care instituția noastră este partener (Anexa 2). Totodată, a participat și la Sedința anuală de Consiliu Director al EUPHA.

De asemenea, SNSPMPDSB a participat în 2016 și la Adunarea anuală a Decanilor și Directorilor membrilor ASPHER (25-27 mai, la Atena), unde s-a discutat rolul școlilor de sănătate publică în formarea personalului din sănătate și competențele de bază care ar trebui avute în vedere în formarea personalului din sănătate publică.

SNSPMPDSB este de asemenea membru în rețele europene sau internaționale constituite pe domenii specifice: consilierea științifică în domeniul sănătății, evaluarea tehnologiilor medicale, medicina bazată pe dovezi, ghidurile de practică, care au ca scop schimbul de experiență și lărgirea cadrului instituțional în domeniile respective.

- EUSANH - European Science Advisory Network for Health (Rețeaua Europeană de Consiliere Științifică pentru Sănătate - înființată ca urmare a derulării unui proiect de cercetare finanțat de Comisia Europeană prin Programul Cadru 7 al Direcției Generale pentru Cercetare și Inovare (DG RTD), la care a participat și SNSPMPDSB);
- EUnetHTA - European network for Health Technology Assessment (Rețeaua Europeană pentru Evaluarea Tehnologiilor din Sănătate);
- JBI - Joanna Briggs Institute (rețea internațională de cercetare și dezvoltare din cadrul Facultății de Științe Medicale a Universității Adelaide, Australia de Sud, în care SNSPMPDSB este centru afiliat, și care oferă cursuri de formare în domeniul reviziilor sistematice de literatură, și efectuează revizii de protocoale sau revizii sistematice de literatură – vezi Anexa 3);
- GIN - Guidelines International Network (Rețeaua Internațională privind Ghidurile de practică).

Principalele beneficii ale acestor colaborări sunt reprezentate de posibilitatea cooptării SNSPMPDS în activități ale rețelelor internaționale, creșterea capitalului de imagine al SNSPMPDS, posibilitatea accesării de fonduri internaționale prin parteneriate între organizațiile membre ale rețelei, accesul la biblioteci ce conțin rapoarte științifice, ghiduri de practică, schimburi de experiență și practică în domeniul cercetării științifice etc..

- **Asigurarea dotărilor tehnice necesare proceselor moderne de formare și cercetare primară și secundară (cum ar fi: platforme pentru învățământ la distanță, pachete software de analiză statistică, acces la baze de date și surse de informație etc.)**

În vederea dezvoltării programelor de educație medicală continuă la distanță (elearning), pe lângă formarea a trei persoane pentru utilizarea programului de e-learning ”Program Articulate Story line”, în anul 2016 s-au realizat și alte demersuri pentru a face posibilă organizarea acestor programme, respectiv, s-a achiziționat tehnologia necesară, s-a dezvoltat și s-a pus în funcțiune platforma informatică (perfmed.ro). De asemenea, au fost organizate întâlniri cu lectori la care au fost prezentate platforma perfmed.ro și recomandări privind structura conținutului pentru programele educaționale e-learning.

În concluzie, SNSPMPDSB și-a atins obiectivele propuse, respectând principiul de integrare a activităților de cercetare, formare, și consiliere sau asistență tehnică care ghidează dezvoltarea instituțională a Școlii. Astfel, rezultatele proiectelor de cercetare au fost valorificate cât mai bine posibil, fie în cadrul activităților de consultanță oferite autorităților din domeniul sanitar sau spitalelor, fie la actualizarea programelor de formare.

Anexa 1

Publicații anul 2016

Nr. crt.	Titlu lucrare	Autori	Revista	Factor de impact ISI/SJR	Alte categorii CNCSIS / BDI
Articole tipărite					
1	Association of Mental Disorders with Subsequent Chronic Physical Conditions World Mental Health Surveys From 17 Countries	Scott KM., Lim CCW, Al-Hamzawi A, Alonso J, Bruffaerts R, Caldas-de-Almeida JM, Florescu S , de Girolamo G, Hu C, de Jonge P, Kawakami N, Medina-Mora ME, Moskalewicz J, Navarro-Mateu F, O'Neill S, Piazza M, Posada-Villa J, Torres Y, Kessler RC	<i>JAMA Psychiatry.</i> 2016;73(2):150-158	14.4	
2	The Bidirectional Associations Between Psychotic Experiences and DSM-IV Mental Disorders.	McGrath JJ, Saha S, Al-Hamzawi A, Andrade L, Benjet C, Bromet EJ, Browne MO, Caldas de Almeida JM, Chiu WT, Demyttenaere K, Fayyad J, Florescu S , de Girolamo G, Gureje O, Haro JM, Ten Have M, Hu C, Kovess-Masfety V, Lim CC, Navarro-Mateu F, Sampson N, Posada-Villa J, Kendler KS, Kessler RC.	<i>Am J Psychiatry.</i> 2016 Oct 1;173(10):997-1006. Epub 2016 Mar 17.	13.505	
3	Age of Onset and Lifetime Projected Risk of Psychotic Experiences: Cross-National Data From the World Mental Health Survey.	McGrath JJ, Saha S, Al-Hamzawi AO, Alonso J, Andrade L, Borges G, Bromet EJ, Oakley Browne M, Bruffaerts R, Caldas de Almeida JM, Fayyad J, Florescu S , de Girolamo G, Gureje O, Hu C, de Jonge P, Kovess-Masfety V, Lepine JP, Lim CC, Navarro-Mateu F, Piazza M, Sampson N, Posada-Villa J, Kendler KS, Kessler RC	<i>Schizophr Bull</i> 2016 Jul 2;42(4):933-41. Epub 2016 Apr 2.	7.757	
4	The cross-national epidemiology of DSM-IV intermittent explosive disorder.	Scott KM, Lim CCW, Hwang I, Adamowski T, Al-Hamzawi A, Bromet E, Bunting B, Ferrand MP, Florescu S , Gureje O, Hinkov H, Hu C, Karam E, Lee S, Posada-Villa J, Stein D, Tachimori H, Viana MC, Xavier M, Kessler RC	<i>Psychol Med.</i> 2016 Nov;46(15):3161-3172. Epub 2016 Aug 30.	5.491	
5	Mental disorders among college students in the World Health Organization World Mental Health Surveys.	Auerbach RP, Alonso J, Axinn WG, Cuijpers P, Ebert DD, Green JG, Hwang I, Kessler RC, Liu H, Mortier P, Nock MK, Pinder-Amaker S, Sampson NA, Aguilar-Gaxiola S, Al-Hamzawi A, Andrade LH, Benjet C, Caldas-de-	<i>Psychol Med.</i> 2016 Oct;46(14):2955-2970. Epub 2016 Aug 3.	5.491	

		Almeida JM, Demyttenaere K, Florescu S , de Girolamo G, Gureje O, Haro JM, Karam EG, Kiejna A, Kovess-Masfety V, Lee S, McGrath JJ, O'Neill S, Pennell BE, Scott K, Ten Have M, Torres Y, Zaslavsky AM, Zarkov Z, Bruffaerts R.			
6	The epidemiology of traumatic event exposure worldwide: results from the World Mental Health Survey Consortium.	Benjet C, Bromet E, Karam EG, Kessler RC, McLaughlin KA, Ruscio AM, Shahly V, Stein DJ, Petukhova M, Hill E, Alonso J, Atwoli L, Bunting B, Bruffaerts R, Caldas-de-Almeida JM, de Girolamo G, Florescu S , Gureje O, Huang Y, Lepine JP, Kawakami N, Kovess-Masfety V, Medina-Mora ME, Navarro-Mateu F, Piazza M, Posada-Villa J, Scott KM, Shalev A, Slade T, Ten Have M, Torres Y, Viana MC, Zarkov Z, Koenen KC	<i>Psychol Med</i> 2016 Jan 29;46(2):327-43. Epub 2015 Oct 29.	5.491	
7	Cross-national epidemiology of panic disorder and panic attacks in the world mental health surveys.	de Jonge P, Roest AM, Lim CC, Florescu S , Bromet EJ, Stein DJ, Harris M, Nakov V, Caldas-de-Almeida JM, Levinson D, Al-Hamzawi AO, Haro JM, Viana MC, Borges G, O'Neill S, de Girolamo G, Demyttenaere K, Gureje O, Iwata N, Lee S, Hu C, Karam A, Moskalewicz J, Kovess-Masfety V, Navarro-Mateu F, Browne MO, Piazza M, Posada-Villa J, Torres Y Ten Have ML, Kessler RC, Scott KM	<i>Depression and Anxiety</i> , 2016 Dec;33(12):1155-1177. Epub 2016 Oct 24.	5.004	
8	Associations between DSM-IV mental disorders and subsequent onset of arthritis	Aguilar-Gaxiola S, Loera G, Geraghty EM, Ton H, Lim CC, de Jonge P, Kessler RC, Posada-Villa J, Medina-Mora ME, Hu C, Fiestas F, Bruffaerts R, Kovess-Masfety V, Al-Hamzawi AO, Levinson D, de Girolamo G, Nakane Y, Ten Have M, O'Neill S, Wojtyniak B, Caldas de Almeida JM, Florescu S , Haro JM, Scott KM	<i>Journal of Psychosomatic Research</i> , March 2016 Volume 82, Pages 11–16	2.840	
9	A Cross-National Examination of Differences in Classification of Lifetime Alcohol Use Disorder Between DSM-IV and DSM-5: Findings from the World Mental Health Survey	Slade T, Chiu WT, Glantz M, Kessler RC, Lago L, Sampson N, Al-Hamzawi A, Florescu S , Moskalewicz J, Murphy S, Navarro-Mateu F, Torres de Galvis Y, Viana MC, Xavier M, Degenhardt L	<i>Alcoholism: Clinical and Experimental Research</i> Volume 40, Issue 8, pages 1728–1736, August 2016 (Epub 2016 Jul 18).	2.829	
10	Post-traumatic stress disorder associated	Stein DJ, Karam EG, Shahly V, Hill ED, King A,	<i>BMC Psychiatry</i> 2016 22;16:257. Epub 2016	2.576	

	with life-threatening motor vehicle collisions in the WHO World Mental Health Surveys.	Petukhova M, Atwoli L, Bromet EJ, Florescu S , Haro JM, Hinkov H, Karam A, Medina-Mora M, Navarro-Mateu F, Piazza M, Shalev A, Torres Y, Zaslavsky AM, Kessler RC	Jul 22.		
11	Spitalizările cu infarct miocardic acut, în România, în anul 2015/Acute myocardial infarction hospitalizations in Romania, 2015	Ciutan M, Dosius M, Sasu C	<i>Management în Sănătate/Management in Health</i> , XX/1/2016; pg. 30-34		BDI CNCSIS
12	Considerații privind morbiditatea spitalizată prin pneumonie, în România/ Considerations on hospital morbidity by pneumonia, in Romania	Ciutan M, Sasu C, Dosius M	<i>Management în Sănătate/Management in Health</i> XX/2/2016; pg. 4-11		BDI CNCSIS
13	Evaluarea nivelului de satisfacție profesională a personalului Spitalului Clinic „Sfânta Maria” din București/ Assessing the level of professional satisfaction within the Clinical Hospital „St. Maria” Bucharest	Mihăescu-Pinția C, Ciutan M, Copca N	<i>Management în Sănătate/Management in Health</i> XX/2/2016; pg. 28-32		BDI CNCSIS
14	Diabetul zaharat spitalizat în România/ Hospitalized diabetes mellitus in Romania	Sasu C, Ciutan M, Mușat S	<i>Management în Sănătate/Management in Health</i> XX/2/2016; pg. 19-27		BDI CNCSIS
15	Morbiditatea spitalizată prin tuberculoză, România/Hospitalized morbidity by TB in Romania	Ciutan M, Dosius M, Oancă R	<i>Management în Sănătate/Management in Health</i> XX/ 4/ 2016: pg. 20-28		BDI CNCSIS
Articole publicate on line					
16	Undertreatment of people with major depressive disorder in 21 countries	Thornicroft G, Chatterji S, Evans-Lacko S, Gruber M, Sampson N, Aguilar-Gaxiola S, Al-Hamzawi A, Alonso J, Andrade L, Borges G, Bruffaerts R, Bunting B, Caldas de Almeida JM, Florescu S , de Girolamo G, Gureje O, Haro JM, He Y, Hinkov H, Karam E, Kawakami N, Lee S, Navarro-Mateu F, Piazza M, Posada-Villa J, Torres de Galvis Y, Kessler RC	<i>The British Journal of Psychiatry</i> Dec 2016, bjp.bp.116.188078; DOI: 10.1192/bjp.bp.116.188078	7.06	
17	Post-traumatic stress disorder associated with natural and human-made disasters in the World Mental Health Surveys.	Bromet EJ, Atwoli L, Kawakami N, Navarro-Mateu F, Piotrowski P, King AJ, Aguilar-Gaxiola S, Alonso J, Bunting B, Demyttenaere K, Florescu S , de Girolamo G,	<i>Psychol Med.</i> 2016 Aug 30:1-15. [Epub ahead of print]	5.491	

		Gluzman S, Haro JM, de Jonge P, Karam EG, Lee S, Kovess-Masfety V, Medina-Mora ME, Mneimneh Z, Pennell BE, Posada-Villa J, Salmerón D, Takeshima T, Kessler RC			
18	Posttraumatic stress disorder associated with unexpected death of a loved one: Cross-national findings from the world mental health surveys.	Atwoli L, Stein DJ, King A, Petukhova M, Aguilar-Gaxiola S, Alonso J, Bromet EJ, de Girolamo G, Demyttenaere K, Florescu S , Maria Haro J, Karam EG, Kawakami N, Lee S, Lepine JP, Navarro-Mateu F, O'Neill S, Pennell BE, Piazza M, Posada-Villa J, Sampson NA, Ten Have M, Zaslavsky AM, Kessler RC; WHO World Mental Health Survey Collaborators	<i>Depress Anxiety</i> . 2016 Dec 6. doi: 10.1002/da.22579. [Epub ahead of print]	5.004	
19	Burden of hospital readmission of psychiatric patients for health systems	Sćintee G, Ciutan M, Sfetcu R, Vlădescu C	<i>Eur J Public Health</i> (2016) 26 (suppl 1) DOI: http://dx.doi.org/10.1093/eurpub/ckw170.058 First published online: 4 November 2016.	2.751	
20	Using hospital, available statistics in defining use patterns and health care needs	Florescu S, Ciutan M, Mihăescu Pinția C, Popovici GD, Firuleasa IL, Sasu C, Oancă R, Dosius M, Vlădescu C	<i>Eur J Public Health</i> (2016) 26 (suppl 1) DOI: http://dx.doi.org/10.1093/eurpub/ckw174.002 First published online: 4 November 2016	2.751	
21	The role of religious advisors in mental health care in the World Mental Health surveys	Kovess-Masfety V, Evans-Lacko S, Williams D, Andrade LH, Benjet C, Ten Have M, Wardenaar K, Karam EG, Bruffaerts R, Abdumalik J, Haro Abad JM, Florescu S , Wu B, De Jonge P, Altwaijri Y, Hinkov H, Kawakami N, Caldas-de-Almeida JM, Bromet E, de Girolamo G, Posada-Villa J, Al-Hamzawi A, Huang Y, Hu C, Viana MC, Fayyad J, Medina-Mora ME, Demyttenaere K, Lepine JP, Murphy S, Xavier M, Takeshima T, Gureje O	<i>Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology</i> November 2016 doi:10.1007/s00127-016-1290-8	2.513	
22	Health conditions and role limitation in three European Regions: a public-health perspective	Barbaglia G, Adroher ND, Vilagut G, Bruffaerts R, Bunting B, Caldas de Almeida JM, Florescu S , de Girolamo G, de Graaf R, Harol JM, Hinkov H, Kovess-Masfety V, Matschinger H, Alonso J	<i>Gaceta Sanitaria</i> · October 2016 DOI: 10.1016/j.gaceta.2016.07.008 http://www.gacetasanitaria.org/es/health-conditions-role-limitation-in/avance/S0213911116301662/	1.51	

23	The descriptive epidemiology of DSM-IV Adult ADHD in the World Health Organization World Mental Health Surveys.	Fayyad J, Sampson NA, Hwang I, Adamowski T, Aguilar-Gaxiola S, Al-Hamzawi A, Andrade LH, Borges G, de Girolamo G, Florescu S , Gureje O, Haro JM, Hu C, Karam EG, Lee S, Navarro-Mateu F, O'Neill S, Pennell BE, Piazza M, Posada-Villa J, Ten Have M, Torres Y, Xavier M, Zaslavsky AM, Kessler RC; WHO World Mental Health Survey Collaborators.	<i>Atten Defic Hyperact Disord.</i> 2016 Nov 19. [Epub ahead of print]	0.871 (SJR)	
24	Geographical Distribution of Avoidable Hospital Conditions in Romania	Ciutan M, Scîntee SG, Dosius M, Mototolea C, Vlădescu C	<i>Procedia Environmental Sciences</i> Volume 32, 2016, Pages 318–326 ECOSMART - Environment at Crossroads: Smart Approaches for a Sustainable Development http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1878029616001821		BDI
25	Potentially Life-threatening Vascular Events (Myocardial and Cerebral Infarction) - Geographical Distribution and Temporal Evolution in Romania	Sasu C, Ciutan M, Scîntee SG, Muşat S, Diaconescu R	<i>Procedia Environmental Sciences</i> Volume 32, 2016, Pages 327–336 ECOSMART - Environment at Crossroads: Smart Approaches for a Sustainable Development http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1878029616001845		BDI

Cărți/ capitole/ rapoarte

Nr. Crt.	Titlu capitol/ Titlu carte/Raport	Autori	Editor/Coordonator	Editura/site-ul publicației
1	Romania: Health system review. Health Systems in Transition.	Vlădescu C, Scîntee SG , Olsavszky V, Hernández-Quevedo C, Sagan A	World Health Organization 2016 (acting as the host organization for, and secretariat of, the European Observatory on Health Systems and Policies).	2016; 18(4):1–170. http://www.euro.who.int/data/assets/pdf_file/0017/317240/Hit-Romania.pdf
2	ESPAD Report 2015 Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs	Kraus L, Guttormsson U, Leifman H, Arpa S, Molinaro S, Monshouwer K, Trapencieris M, Vicente J, Arnarsson AM, Balakireva O, Bye EK, Chileva A, Ciocanu M, Clancy L, Csémy L, Djurisic T, Elekes Z, Feijão F, Florescu S , Pejnović Franelić I, Kocsis E, Kokkevi A, Lambrecht P, Urdih Lazar T, Nociar A, Oncheva S, Raitasalo K, Rupšien L, Sierosławski J, Skriver MV, Strizek J, Sturua L, Toçi E, Veresies K, Vorobjov S, Weihe P, Noor A, Matias J, Seitz NN, Piontek D, Svensson J, Englund A, Hibell B	European Monitoring Centre on Drugs and Drug Addiction	Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2016, ISBN 978-92-9168-918-7, doi:10.2810/022073
	Does Structured telephone support (STS) impact on the emergency room visit rate (disease-specific) of adults with chronic heart failure, compared to standard care without Structured telephone support (STS)?	<i>Authors:</i> Mirjana Huic, Pernilla Östlund, Romana Tandara Hacek, Jelena Barbaric, Marius Ciutan, Cristina Mototolea, Silvia Gabriela Scîntee <i>Internal reviewers:</i> J. Puñal, J. Gonzalez-Enriquez, H. Stürzlinger, A. Lo Scalzo, S. Maltoni	EUnetHTA	https://mekat.hl.fi/htacore/ViewResultCard.aspx?p=305&e=735

Anexa 2

Lucrări prezentate în anul 2016

Prezentări la evenimente internaționale

Nr. crt.	Titlu lucrare	Autori	Eveniment	Organizatori	Data si Locul
1	Burden of rehospitalisation of psychiatric patients for health systems	Scîntee SG, Ciutan M, Sfetcu R, Vlădescu C Prezentator Vlădescu C	9th European Public Health Conference „All for Health – Health for All” Work-shop: CEPHOS-LINK - European pooling of psychiatric rehospitalisation data: from diversity to comparability	EUPHA/Proiect CEPHOS-LINK	9-12 Noiembrie 2016 Viena
2	Using hospital, available statistics in defining use patterns and health care needs	Florescu S, Ciutan M, Mihăescu-Pinția C, Popovici GD, Firuleasa IL, Sasu C, Dosius M, Oancă R, Vlădescu C Prezentator Ciutan M	9th European Public Health Conference „All for Health – Health for All” Poster walk: Quality and efficiency in hospitals	EUPHA	9-12 Noiembrie 2016 Viena
3	“ Drafting the Regional Plans of Health Services in Romania: An analysis of Health Data” / “Analiza datelor din sănătate pentru elaborarea celor opt Planuri regionale de servicii de sănătate în România”	Vlădescu C, Geană A Prezentator Geană A	Autumn school on health information and evidence for policy-making Lunch presentation	WHO	24 – 28 Octombrie 2016 București
4	Organizarea spitalului în vederea îmbunătățirii calității serviciilor	Geana A	Seminarul de instruire a experților din Republica Moldova în domeniul evaluării/acreditării în sănătate	Proiect REPEMOL	15-16 Iulie 2016 Chișinău, Moldova

Prezentări la evenimente naționale

Nr. crt.	Titlu lucrare	Autori	Eveniment	Organizatori	Data si Locul
1	Health Systems in Transition: Romania 2016	Cristian Vlădescu	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar	Universitatea de Medicină și Farmacie Târgu Mureș	6-9 Octombrie 2016 Târgu Mureș
2	Analiza activității spitalelor în vederea modelării serviciilor spitalicești la nivel regional	Vlădescu C, Geană A Prezentator Geană A	Conferința Națională de Farmacoeconomie și Management Sanitar	Universitatea de Medicină și Farmacie Târgu Mureș	6-9 Octombrie 2016 Târgu Mureș
3	Metodologia studiului ESPAD 2015	Silvia Florescu	Conferința de lansare a rezultatelor “Studiului național privind prevalența consumului de alcool, tutun și droguri în școli și nivelul de cunoștințe, atitudini și practici legate de consumul de droguri, alcool și tutun, utilizarea INTERNET-ului și practicarea jocurilor de noroc în rândul elevilor”- ESPAD 2015	Ministerul Afacerilor Interne	26 Septembrie 2016 București
4	Rolul furnizării serviciilor de specialitate în ambulator în creșterea eficienței sistemelor de sănătate	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința „Asistența medicală ambulatorie de specialitate” – în cadrul proiectului Inteligența în Sănătate	Alianta Pacientilor Cronici din Romania	4 August 2016 București
5	Criterii de alegere a unui sistem de asigurări de sănătate	Silvia Gabriela Scîntee	Conferința „Asigurările de sănătate -public versus privat” – în cadrul proiectului Inteligența în Sănătate	Alianta Pacientilor Cronici din Romania	30 Iunie 2016 București
6	Structura pachetului de servicii medicale: riscuri și perspective	Adina Geană	Conferința „Pachetul de servicii de bază” – în cadrul proiectului Inteligența în Sănătate	Alianta Pacientilor Cronici din Romania	28 Ianuarie 2016 București

Anexa 3

Protocoale și revizii sistematice de literatură revizuite de experții SNSPMPDSB în cadrul colaborării JBI în 2016

	Reviewer	Lucrare revizuită	Tipul lucrării	Data primirii	Data livrării reviziei
1	Silvia Gabriela Scîntee	Action research methodology in the healthcare field: a scoping review	Protocol pentru revizie sistematică	20 decembrie 2016	22 decembrie 2016
2	Constanța Mihaescu-Pinția	The effectiveness of utilizing promotoras to increase breast and cervical cancer screening participation in Hispanic women: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	16 decembrie 2016	20 decembrie 2016
3	Anca Cristina Lupan	Action research methodology in the healthcare field: a scoping review	Revizie sistematică	18 octombrie 2016	17 noiembrie 2016
4	Ingrid-Laura Firuleasa	Mental practice for chronic pain in people with spinal cord injury: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	25 septembrie 2016	21 octombrie 2016
5	Silvia Florescu	The clinical effectiveness, cost effectiveness and acceptability of community based chronic hepatitis C management: a mixed methods systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	6 octombrie 2016	5 noiembrie 2016
6	Mona-Victoria Moldovan	Indicators to measure prehospital care quality: a scoping review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	19 septembrie 2016	16 octombrie 2016
7	Constanța Mihaescu-Pinția	The effectiveness of non-pharmacological interventions to treat orthostatic hypotension in the elderly and people with a neurological condition: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	8 iulie 2016	20 iulie 2016
8	Galaon Mihaela, Ingrid-Laura Firuleasa	The effectiveness of robotic assisted rehabilitation for mobility and functional ability in adult stroke patients: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	30 iunie 2016	25 iulie 2016
9	Carmen Angheluță	The effectiveness of education or behavioral interventions on adherence to phosphate control in adults receiving hemodialysis: a systematic review	Revizie sistematică	29 februarie 2016	28 martie 2016
10	Popovici Georgeta	Healthcare professionals' experiences of providing palliative care to patients	Protocol pentru revizie sistematică	29 februarie 2016	11 martie 2016

		presenting to emergency departments at the end-of-life: a qualitative systematic review protocol			
11	Silvia Gabriela Scîntee	The effectiveness of meaningful occupation interventions for people living with dementia in residential aged care: a systematic review	Revizie sistematică	22 februarie 2016	21 martie 2016
12	Mona Victoria Moldovan	New midwives' experience and perception of social support during the transition from student to registered midwife: a qualitative systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	12 februarie 2016	11 martie 2016
13	Marius Ciutan	The effectiveness of probiotics in reducing the incidence of Clostridium difficile-associated diarrhea in elderly patients: a systematic review	Revizie sistematică	11 februarie 2016	10 martie 2016
14	Silvia Florescu	Factors associated with hospice patients or their caregivers choosing aggressive forms of medical treatment vs. routine care: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	5 februarie 2016	4 martie 2016
15	Mihnea Șerban Dosi	Effectiveness of ketamine as an adjuvant to opioid-based therapy versus opioid-based therapy alone in decreasing perioperative pain associated with opioid tolerance in adults undergoing orthopedic surgical procedures: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	28 ianuarie 2016	4 februarie 2016
16	Silvia Florescu	Effectiveness of bright light therapy on depressive symptoms in older adults with nonseasonal depression: a systematic review protocol	Protocol pentru revizie sistematică	15 decembrie 2015	12 ianuarie 2016